

Proleter DEVİRİMÇİ DURUŞ

Devrimler tarihin lakomatifidir!

Aylık siyasal dergi

ISSN: 2147-4028

Mayıs 2024 Sayı: 120

Fiyatı: 10 TL

Şair Kemal Özer 1 Mayıs başlıklı şiirinde şöyle diyor: “Her şeyin eridiği bu Mayıs günü / öfkeyle umutsuzluk, acıyla ölüm / kuşkuyla dönemlik yan yana... / Dolarken damarlarımıza bir anda / birlikte yürümenin coşkusu / yaşamı bilinçle kavramanın / ne kadar biçerse biçsinler / umut daha gür sürecektir...”

Bu ülkede neredeyse her 1 Mayıs böyle geçti. Umut-umutsuzluk, acı-sevinç, ihanet-direniş, yenilgi-zafer birarada ve çatışma içinde oldu. Bir yanda yasaklar, tehditler, engellerle egemen sınıfların hezeyanları ve onunla işbirliği içindekilerin “provokasyon” çıgıllıkları, dönemliği, uzlaşısı; diğer yanda ne pahasına olursa olsun 1 Mayıs'ı kutlama kararlılığı, ısrarı, çabası...

Sadece iki karşıt sınıf değil, iki karşıt duygu, iki karşıt yaşam biçimi çarpıştı her 1 Mayıs'ta. Ama ilan edildiğinden beri, karşısına ne tür engeller çıkartılırsa çıkartılsın, kazanan her daim 1 Mayıs ve onun arkasında duranlar oldu. Başka türlü tam 135 yıldır tüm dünyada hep aynı kararlılık ve coşkuyla kutlanabilir miydi?

2024 1 Mayısı bunu bir kez daha kanıtladı.

***

Türkiye’de 1 Mayıs’lar, 1977 kanlı 1 Mayıs’ından bu yana İstanbul ve Taksim’e kilitlenmiştir. Yasaklara, engellere rağmen illa ki Taksim hedefli kutlamalar olmuştur. Bu yıl da öyle oldu.

İstanbul’da ilan edilmemiş bir sıkıyönetim vardı. 4 ilçede tam 49 cadde kapatıldı. Ama Okmeydanı-Şişli hattında birçok eylemin gerçekleşmesini durduramadılar.

Sayfa 2’de sürüyor

Teslimiyet yenilgiye DİRENİŞ ZAFERE GÖTÜRÜR!

Teslimiyet yenilgiye DİRENİŞ ZAFERE GÖTÜRÜR!

Ardından Saraçhane'de, hem AKP-MHP yönetiminin devasa polis barikatı, hem de DİSK ve CHP'nin "bağırına basarak boğma" taktiği boşa çıkarıldı. Beşiktaş'ın ulaşılmaz hale gelmesiyle Saraçhane'ye akan binlerce kişi, polis barikatlarına yüklendiler. Saatlerce süren bu zorlamada barikatları aşamadılar belki ama çok önemli bir gedik açtılar. Hem devleti, hem DİSK-CHP ittifakını zor durumda bırakan, açıklama üzerine açıklama yaptırtan da bu gedik oldu.

"Taksim'e yürüyeceğiz" diyerek kitleyi Saraçhane'de topladıktan sonra, hiçbir girişimde bulunmadan çekip gitmelerini açıklamakta zorlandılar. CHP, DİSK ve Tertip Komitesi'nin üzerine attı topu, DİSK "teknik nedenler" gibi ilgisiz açıklamalarla zevahiri kurtarmaya çalıştı ama olmadı. Kitle barikatlara yüklenirken, "dağılıyorruz" diyerek arkasına bakmadan kaçmanın açıklaması ne olabilirdi ki?!

Okmeydanı-Şişli'den Saraçhane'ye kadar, yüzünü Taksim'e dönenler, bu muharebeyi kazanmıştır. Bir kez daha direniş ayırtmıştır; sadece devletin baskıcı-yasakçı uygulamalarını değil, reformizmin uzlaşmacı yüzünü de teşhir etmiştir.

1 Mayıs sonrası ev baskınları, gözaltı ve tutuklamalarla direnişçilere saldırmaları bu yüz-dendir. Ama ne yaparlarsa yapsınlar 1 Mayıs'ta kazanan direniş oldu, devrim güçleri oldu.

***

1 Mayıs'ın bu şekilde geçmesi, hiç kuşkusuz işçi-emekçi cephesine güç ve cesaret verdi. Egemenleri asıl korkutan budur. Çünkü yeni bir ekonomik saldırı hazırlığı içindeler. Maliye Bakanı Şimşek, "kemer sıkacağız" diyor. Nedir "kemer sıkma politikası" ve kimin "kemerini" sıkılacaktır?

"Daha az ücret artışı, harcamalarda kısıntı, vergi artırımları ile bütçe açığını azaltma politikası" olarak tanımlanan "kemer sıkma"yı halkımız çok iyi biliyor; yıllardır bizzat yaşıyor da. Zaten açıklamanın ardından ilk yaptıkları, halkın ödediği vergileri arttırmak oldu. Katma Değer Vergisi'ne 2 puan koyarak, yüzde 18 olan ürünler yüzde 20'ye, yüzde 8 olanlar ise yüzde 10'a çıkarıldı. Çoğu temel ihtiyaçlardan alınan bu vergiler artarken, patronlara vergi afları devam etti.

Diğer yandan asgari ücretin ve emekli aylıklarının Temmuz ayında yenilenmesi gerekirken, bunu yapmayacaklarını söylediler. Oysa Ocak'tan bu yana tüm mallara zam üstüne zam geliyor. TÜİK'in şaibeli rakamları bile, Nisan ayı enflasyonunu 3.18 olarak gösterdi. Sadece son 4 aylık enflasyon, resmi rakamlarla yüzde 18.72.

Fakat çarşı-pazar enflasyonunun bunun çok çok üzerinde olduğunu hepimiz biliyoruz. Buna rağmen Temmuz ayında ücretlere zam yapmalarını, "açlık sınırı"nda yaşayanları "ölüm sınırı"na itmektir.

Bir de dillerinden düşürmedikleri "tasarruf" var! Karnını doyurmakta zorlanan işçi ve emekçilerin tasarrufunu yapacaksa! Ama sarayın masraflarından makam arabalarından "tasarruf" yapan yok! Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş'ın "eski araba kullanılmaz hale geldi" diyerek, günlükü 25 bin liraya lüks bir makam aracı daha kiraladığı ortaya çıktı! Böylece Erbaş'ın birbirinden lüks 6 aracı olduğu öğrenildi.

Mehmet Şimşek, Dünya Bankası'nın 18 milyar dolar daha ek kredi vereceğini "müjde"lerken, bu kredilerin ne karşılığı verildiğini söylemiyor. İlk koşul; emekli aylıklarının dondurulması, işçi ücretlerine zam yapılmamasıdır. Ama bununla da kalmamışlar, ek kredinin yüzde 50'sinin Suriyeli göçmenlerin tarımda istihdamı için kullanılması şartını getirmişler!

Geçen ay Türkiye'yi ziyaret eden Alman Cumhurbaşkanı da, göçmenleri ülkede tutmaya devam etmemizi istedi. Emperyalistler göçmenlere "atık" muamelesi yapıyor ve diğer "atık"ları gibi göçmenleri de Türkiye'nin üzerine yığıyor. İşbirlikçileri ise bu görevi seve seve üstleniyor; elbette büyük kişisel çıkarlar sağlayarak...

***

Erdoğan yönetimi krizin yükünü işçi ve emekçilerin üzerine daha fazla yıkmanın planlarını yapıyor. Sözde "yumuşama dönemi" diyerek düzen muhalefetiyle birlikte halkın sırtına binmenin hazırlığı içindeler. Ne zaman "barış" deseler savaş çıkardıkları gibi, "yumuşama" dediklerinde çok sert bir saldırı başlatacaklarını anlamalıyız.

İşçi ve emekçiler 1 Mayıs'tan aldıkları güçle bu saldırıyı bertaraf etmelidir. Bunun yolu, örgütlenmekten ve fiili grevlerden geçiyor. Yeni Kavel'ler, Tarih'ler, 15-16 Haziran'lardan geçiyor.

2024 1 Mayıs'ının bir kez daha gösterdiği gerçek şudur: Teslimiyet yenilgiye, direniş zafere götürür!

Okurlara...

Merhaba,

1 Mayıs'ı geride bıraktık. 2024 1 Mayıs'ına damgasını vuran, direniş oldu. Bunun hıncıyla saldırıya geçtiler; yüzlerce kişi gözaltına alındı, tutuklandı...

2 Mayıs günü ise, Özgür Özel ile Erdoğan görüştü; birlik-beraberlik mesajları verdiler. Ardından Erdoğan, "yumuşama dönemi başladı" dedi.

1 Mayıs tutuklamaları, "yumuşama dönemi"nin açılış adeta. İşçi ve emekçilere dönük yeni bir saldırı dalgasının da habercisidir.

Kendi yasalarını çiğnemekte beis görmeyenler, direnen herkesi "yasadışı" ilan ediyor, işkence yapıyor, tutukluyor. Böyle bir yönetimle el sıkışmak, yaptıklarına ortak olmak, meşrulaştırmaktır. Nitekim 2024 1 Mayıs, devletin saldırısı kadar, CHP-DİSK ihanetiyle de tarihteki yerini almıştır.

Bir yanda yeni vergiler ve zamlarla gelen "kemer sıkma" politikası; diğer yanda "yeni müfredat"la dincigerici eğitimi güçlendirme, düşünmeyen-sorgulamayan bir nesil yaratma girişimleri... Bir kez daha yönetimi-muhalefetiyle sömürü ve soygun düzenlerini tahkim etmeye çalışıyorlar. Bu arada "yumuşama"

diyerek halkı kandırıp tepkisiz bırakmayı hedefliyorlar.

1 Mayıs, bu yönetim biçimine olduğu kadar, uzlaşmacı-işbirlikçi muhalefete de açılan bir isyan bayrağıdır. İşçi ve emekçiler bu bayrağı daha da yükseltmeli; sıkılacak deliği kalmayan

"kemerini" değil, kanemici sömürücülerin boğazını sıkmalıdır.

Gündemdeki konulara ilişkin yazıları dergimizin sayfalarında bulabilirsiniz.

Bir sonraki sayımızda görüşmek üzere...

120. Sayıda

3	2024 1 Mayıs'ında direniş kazandı
5	Gülsuyu'nda ortak 1 Mayıs kutlaması
6	1 Mayıs Saraçhane'ye de, Beşiktaş'a da sığmaz
7	Saraçhane izlenimleri
	Adana'da yasakları kıra kıra
8	Artvin, Hopa ve Fındıklı'da 1 Mayıs
9	Fransa'da 1 Mayıs coşkusu
	Lezita işçileri direniyor
10	Erdoğan'ın Irak ziyareti
12	Özel Sektör Eğitimcilerinin Taban Maaş talebi
13	Gericici eğitimde Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli
	İsviçre 1 Mayıs'ında polis protestosu
14	İran'ın İsrail'e saldırısı ne anlatıyor
15	Faili meçhul cinayetlerin belgesi
	Celal Başlangıç yaşamını yitirdi
16	Çorlu tren kazasında karar açıklandı
	Gazi'de tacizci Aziz Gıda önünde eylem
17	Geleceğimizin köprüsü tarihimiz
18	"3 Cisim Problemi" dizisi ne anlatıyor
19	Avrupa'da göçmenlere baskılar

Yayın Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Çağdaş Büyükbaş

Adres: Mecidiyeköy mah. Ayfer sk. No: 10/5 Asım Bey Ap. Şişli/İst. Tel: 0538 777 99 01, devrimcidurus@gmail.com, proleterdevrimciduru2.org

Baskı: Berdan Matbaacılık, Davutpaşa cad. Güven San. Sit. C Blok No: 215-216 Topkapı/İst. Tel: (0212) 613 1211, ISSN: 2147-4028, Yayınevi sertifika no: 48918

YEDİVEREN YAYINLARI Yerel Süreli Yayın Sayı: 120 Mayıs 2024, 10 TL(KDV %0)

Her 1 Mayıs, devrim ile karşı-devrim güçlerinin birbirlerini sınırdığı gündür. İki karşıt sınıf (burjuvazi-proletarya) ve onların temsilcileri güçlerini ortaya koyar, kendi iradesini dayattır, onun mücadelesini verir. Kim daha güçlüyse, 1 Mayıs'ı o kazanır.

Bu yönleriyle **1 Mayıs, sınıf mücadelesinin o günkü düzeyini gösteren en önemli kesitlerden biridir. Hem nasıl bir yıl geçirildiğini, kitlelerin ruh halini, bilinç ve örgütlülük düzeyini yansıtır; hem de nasıl bir döneme girildiğinin, ne gibi değişiklikler yaşanacağını işaretini verir.** Dolayısıyla mücadelenin o kesitteki düzeyini ölçme bakımından olduğu kadar, geleceğe dair ipuçlarını sunması bakımından da bir barometre işlevini görür.

AKP'nin ikinci parti konumuna düşmesi, kitlelerde sevinç ve umut yarattı. Özellikle son 10 yılda AKP'nin seçimleri hileyle kazandığı "kör parmağım gözüne" olacak şekilde alenilemişti. Bu durum AKP'nin seçimle gitmeyeceği, seçimlerin bir şeyi değiştirmeyeceğine dair düşünceleri kuvvetlendirdi. Yerel seçimlerde seçimlere katılım oranı, son yılların en düşük oranıydı. Keza geçersiz oy kullanımını artmıştı. Üstelik **kitlelerin tepkisi sadece AKP yönetimine değil, onunla işbirliği içindeki düzen muhalefetine de yönelmişti.** Muhalefetin bu seçimleri de kaybetmesi durumunda, başta CHP olmak üzere muhalefet partilerinde çözümlenme artacak, muhalefet eliyle kitlelerin öfkelerini bastırma olanağı kalmayacaktı.

Bu gelişmeler, egemenleri tedirgin

önümüzdeki 1 Mayıs'ın Taksim'de kutlanması için hiçbir engel kalmadığını bildirdi. **Geçen yıl Maltepe'deki 1 Mayıs mitinginde de, genel seçimleri CHP'nin kazanacağına duyduğu güvenle "önümüzdeki yıl Taksim'de olacağız" demişlerdi.** CHP umdukları gibi genel seçimleri kazanamadı, ama yerel seçimdeki başarısı ile yeniden bir beklenti havası oluştu. DİSK'in sözünün arkasında durması için koşullar uygun hale gelmişti. Üstelik **pandemiden bu yana işçi sınıfına dönük çok ciddi saldırılar olurken ortada görünmeyen DİSK için, 1 Mayıs bunları telafi etme, kendini gösterme fırsatıydı.** Böylece DİSK'e artan eleştirileri de savuşturmuş olacaktı.

2024 1 Mayıs'ının Taksim'de kutlanması isteminin artmasında, DİSK ve CHP'nin de bu talebi dillendirmesinin altında yatan belli başlı nedenler bunlardı.

Taksim hedefini bastırma çabası

Önce 31 Mart seçimleri, ardından uzun bayram tatili, 2024 1 Mayıs'ına hazırlık sürecini Nisan ortalarına kadar uzattı. Her ne kadar İşçi-Emekçi Birliği (İEB) Mart ayının başından itibaren bu yönde çağrılar yapsa da, 1 Mayıs'ın gündemleşmesi son 15 güne kaldı.

DİSK, 1 Mayıs'ta Taksim'de olacağını söylüyor, fakat **birlikte örgütlenme çabasına girmiyordu.** İEB'in görüşme talebini bile gecikmeli ve koşullu kabul etti. (Hangi kurumdan hangi kişinin geleceğinin önceden bildirilmesini istedi mesela) Öyle ki, KESK, TTB, TMMOB gibi daha önce birlikte hareket ettiği sendika ve meslek örgütleriyle de son günlere kadar biraraya gelmedi.

Bu durum DİSK'in samimiyeti konusunda kuşkuları kuvvetlendirdi. DİSK'in bu 1 Mayıs'ta muhatap aldığı ve fiili ittifak yaptığı tek kurum CHP oldu. CHP'nin de böyle bir görüntüye ihtiyacı vardı. Cumhurbaşkanlığı seçimlerinin ardından kitlelerin CHP'ye artan öfkelerini ve kopuşunu durdurabilmek için, "değişim" diyerek harekete geçen Özel-İmamoglu ekibi, kitlelerin taleplerini dinleme ve eylemlerinde yanında olma sözünü vererek yönetime gelmiş ve yerel seçimleri böyle kazanabilmişti. Şimdi işçi ve emekçilerin 1 Mayıs'ı Taksim'de kutlama talebine de sahip çıkarak puan kazanma, aslolarak da bu talebi bastırma derdindeydi.

2024 1 Mayıs'ında DİSK-CHP ittifakı, Taksim talebini "bağrına basarak boğma" yöntemini uyguladılar. Gerek 1 Mayıs hazırlıkları döneminde, gerekse 1 Mayıs günü Saraçhane'de yaptıkları bunun açık ilanı oldu zaten. 1 Mayıs'ın

2024 1 Mayıs'ında DİRENİŞ KAZANDI!

2024 1 Mayıs'ını değerlendirirken, bu kriterlere bakılarak analiz yapılmalıdır. Öncesi ve sonrasıyla bize neyi göstermiş, nasıl bir tabloyla karşı karşıya olduğumuzu gözler önüne sermiştir?

1 Mayıs'a giden süreç

Bu yılki 1 Mayıs'a en başta derin bir ekonomik krizle girildi.

Son yıllarda sürekli artış halinde olan hayat pahalılığı, 2024'te katlanarak sürdü. Buna karşın "ortalama ücret" halini alan açlık sınırındaki asgari ücret, ölüm sınırındaki emekli aylıkları ile "alım gücü" iyice düştü. Bir yanda servet diğer yanda sefalet büyüdü. **Servet-sefalet uçurumu, sıradan insanların bile rahatlıkla görebildiği ve tepki gösterdiği boyutlara ulaştı.** Bunu en somut haliyle saray harcamalarında, özel uçak ve otomobillerde, milletvekili maaşlarında, AKP'lilerin şatafatlı yaşamlarında görüyordu. Milyonlarca işçi-emekçi, düşük ücret ve ağır vergi yükü altında ezilirken, bir avuç azınlığın artan zenginliği ve bunları göze sokmaları, kitlelerin öfkelerini büyüten en önemli faktördü.

İkincisi, 31 Mart yerel seçimlerinin sonuçlarıydı.

22 yıllık AKP yönetiminde ilk kez

etti. Önce CHP'de yönetim değişikliği yapıldı, ardından yerel seçimlerde hileler en aza indirildi ve CHP'nin önü açıldı. Böylece **kitlelerin tepkisinin düzen dışı kanallara akması engellenmeye çalışıldı. CHP yeniden umut diye sunuldu.** Yıkılmaz sanılan AKP'nin yenilebileceği duygusu yayıldı. 30-40 yıldır gerici ve faşist partilerin elinde olan belediyelerin CHP'ye geçmesi, özellikle bu şehirlerde yaşayanlarda büyük bir sevinç dalgası yarattı.

2024 1 Mayıs'ı, muhalefetin "seçim zaferi"nin üzerine geldi. Kitlelerin hem AKP'ye büyüyen öfkeleri, hem de kendine artan güveni, bu yıl 1 Mayıs'ın farklı geçeceğinin habercisiydi. **Yıllardır öfkelerini eylemli biçimde ifade edemeyen, hükümeti-muhalefetiyle baskı altında tutulan işçi ve emekçiler, 1 Mayıs'ta patlayacaktı.** AKP'yi de CHP'yi de korkutan bu oldu. Taktiklerini buna göre belirlediler.

Üçüncüsü, AYM'nin (Anayasa Mahkemesi) 1 Mayıs'ın Taksim'de kutlanacağına dair karar açıklamasıydı.

AYM, DİSK'in başvurusu üzerine Ekim ayında 1 Mayıs'ın Taksim'de kutlanmasına dönük engelleri "hak ihlali" olarak tanımladı. DİSK bu karar üzerine,

Her 1 Mayıs gibi 2024 1 Mayıs'ı da, devrim ile karşı-devrim güçlerinin çatışması şeklinde geçti. Komünist ve devrimcilerin Okmeydanı-Şişli bölgesinde bağımsız eylemlerini koyması, ardından Saraçhane'de polis barikatlarına yüklenilmesi, 1 Mayıs'ın kaderini değiştirdi. Kazanan, 1 Mayıs'ı Taksim'de kutlama iradesi ve direnişi oldu.

sahibi gibi davranan, kendine vehmettiği bu misyonu diğer kurumların da kabullendiği DİSK, bu 1 Mayıs'ta devrimci, demokrat kurumları hiçe sayarak tek başına karar alma tutumunu izledi. Elbette **ona bu cesareti ve güveni, DİSK'i eleştirmelerine rağmen her 1 Mayıs'ta ona tabi olanlar vermişti.** Ne yazık ki, bu 1 Mayıs'ta bile, benzer bir tabloyla karşılaştık.

DİSK'in kendini çekmesiyle boşalan alanı KESK doldurmaya kalkıştı. İEB'in çağrısıyla oluşan "2024 1 Mayıs Taksim Platformu" ile görüşmeler yapan KESK, devrimci-demokrat kurumlara önderlik etmeye soyundu. Bu görüşmelerde **DİSK'in kendine buyruk tutumunu eleştiren, Platform'la ortak hareket edeceğini söyleyen KESK sözcüleri, önce Şişli olarak belirlenen "yürüyüş kolu"nu, bir sonraki toplantıda iptal etti.** Hem de Platform bileşenleriyle konuşmadan, hiç bir tartışmaya yanaşmadan... Vali ile görüşme yaptıktan sonra, 23 Nisan günü gerçekleşen toplantıda KESK, kitesinin çatışmalı 1 Mayıs'a hazır olmadığını söyleyerek (bir hafta önce Şişli kolunu açıklarken aynı kitle söz konusu değilmiş gibi!) Beşiktaş'ta toplanacağını bildirdi. TTB ve Dem Partisi

de KESK'le birlikte Beşiktaş'ta olacaktı.

Bu karar Platform bileşenlerini parçaladı. Daha önce ağırlıklı olarak Şişli kolunu oluşturma yönünde görüş bildiren kurumlar, (başta HDK bileşenleri olmak üzere) Beşiktaş'ı tercih edeceklerini duyurdular. Kimisi hem Beşiktaş hem Saraçhane'de bulunacağını söyledi. Şişli kolunda ısrar eden kurum sayısı, bir elin parmaklarını geçmedi. (Bu süreci "1 Mayıs Beşiktaş'a da Saraçhane'ye de sığmaz" başlıklı yazımızda ayrıntılı anlatmıştık.)

1 Mayıs'a sayılı günler kala varolan kafa karışıklığı ve kaotik ortam son ana kadar sürdü. Öyle ki, son gün ve gece saatlerine kadar toplantılar sürdü, kararlar değişti!... 1 Mayıs'a bir gün kala, yani 30 Nisan'da KESK (ve onunla birlikte hareket eden TTB, Dem Parti) devletin aldığı tedbirlerden sonra Beşiktaş'ta toplanma ihtimalinin kalmadığını, yer değişikliğine ihtiyaç duyulduğunu söyledi. Ve toplantıdan 10 dakika sonra Saraçhane'ye gideceklerini internette bildirdiler.

"Klavuzu KESK olanın..." misali, Platform bileşenleri bir kez daha ortada kaldı. **KESK Beşiktaş deyince, Şişli kolundan hemen vazgeçenler, KESK Saraçhane deyince, büyük oranda Saraçhane'ye meylettiler.** Ağırlığını devrimci kurumların oluşturduğu bir kesim ise, Taksim'e en yakın noktalardan (Şişli, Okmeydanı) yürüme kararı aldı.

O güne dek DİSK'in CHP ile ortaklığını ve Saraçhane kararını kıyasıya eleştirenler, bir kez daha DİSK'in belirlediği yerde olmayı tercih ettiler. Önceki yıllarda Maltepe'ye, Bakırköy'e gittikleri gibi...

1 Mayıs günü planlar tutmadı

1 Mayıs günü İstanbul'da fiili sıkıyönetim ilan edilmişti sanki. Toplu ulaşım araçları sadece Taksim ve çevresine değil, Şişli-Mecidiyeköy ve Beşiktaş çevresine de giremiyordu. Tarihi yarımada dahil, bu bölgelere araçla ulaşmak imkansız hale getirilmişti. Sokak ve caddeler polis bariyerleriyle kapatıldığı için, yasaklı merkezlere yaya olarak bile geçilemiyordu.

1 Mayıs'ı kutlamak isteyenler değil sadece, 1 Mayıs günü çalışmak veya bir yere gitmek zorunda olanlar da saatlerce yol yürüdü, kesilen sokaklardan dolayı polisle

PDD okurları 1 Mayıs günü Okmeydanı SSK önünde 1 Mayıs eylemi gerçekleştirdi.

tartışmalar yaşandı. Bu durum AKP'ye ve Erdoğan'a tepkileri daha da arttırdı. Önceki yasaklarda, 1 Mayıs'ı Taksim'de kutlamakta ısrar edenlere de tepki gösterenler olurken, bu kez hedefte tamamen AKP ve Erdoğan vardı.

Erdoğan yönetiminin 1 Mayıs'tan ne denli korktuğunun ilk göstergesi, İstanbul'u felç etme pahasına koyduğu bu yasaklar oldu. **Sadece olası eylem alanları değil, Erdoğan'ın evinin bulunduğu Üsküdar-Kısıklı bölgesi bile polis ablukasına alınmıştı. Sanki 1 Mayıs kitesi, Kısıklı'ya yürüyecekti!** Farklı illerden de getirilen toplam 50 bin civarındaki polisle İstanbul'un bütün kritik noktaları tutulmuştu. Fakat bu tedbirler kitleden o kadar büyük bir tepki aldı ki, 1 Mayıs akşamı İstanbul Valisi halktan özür dilemek zorunda kaldı.

1 Mayıs korkusunun en çarpıcı fotoğrafı ise, Unkapanı'ndaki tarihi Bozdoğan Kemer'i'nin önünde polis ve TOMA'lardan kurulan barikattı. Korku dağları sarmıştı! Ve bu korku, onlara hata üzerine hata yaptırıyordu.

Koyulan tüm yasaklara rağmen Okmeydanı ve Şişli bölgesi ile Taksim civarı, sabah saatlerinden itibaren birçok yasadışı ama meşru eyleme sahne oldu. Taksim'e en yakın noktadan yürüme kararında olan bazı devrimci kurumlar ve sendikalar, birleştikleri yerde veya tek başlarına pankartlarını açtılar, sloganlarını attılar ve yürüyebildikleri yere kadar yürüdüler. Polisin saldırısına ve gözaltılara rağmen 1 Mayıs'ı Taksim'de kutlama kararlılıklarını ortaya koydular. **Bu eylemler, hem devletin yasaklarına bir meydan okumaydı; hem de DİSK'in başını çektiği "barışçıl-uzlaşmacı 1 Mayıs" planını altüst etmekte.** Her iki yönden de amacına ulaştı.

Erdoğan yönetimi ikinci hatasını, Saraçhane'ye katılımı arttırarak yaptı. Beşiktaş'a karadan-denizden her türlü ulaşımı kapatıp, Beşiktaş'ta toplanma olanağını yok ederek, İstanbul'da tek toplanma merkezi Saraçhane olmuştu. **Hesap edilenden daha fazla kitle Saraçhane'ye aktı. Üstelik bunların arasında devrimci kurumlar, militan unsurlar da vardı.** Daha önemlisi, DİSK-CHP

1 Mayıs gözaltıları serbest bırakılsın!

İstanbul-Saraçhane'de çatışmalı geçen 1 Mayıs mitinginin ardından, 3 Mayıs günü ev baskınları yapıldı. Baskınlarda 29 kişi gözaltına alındı; ayrıca 18 kişi hakkında daha yakalama kararı olduğu öğrenildi.

İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya, Saraçhane direnişine katılan kişilerin, "olaydan sonra kaçtıkları adreslerde yakalandığını" duyurdu. Oysa 29 kişi doğrudan kendi ikamet adreslerinde gözaltına alınmıştı. Yalan ve demagoji de bir "yönetme biçimi" elbette; faşizmin en çok kullandığı biçimlerden biri üstelik. 1 Mayıs direnişçilerini "suçlu" olarak göstermek için özel bir çabaya girdiklerinin işareti aynı zamanda. Ama gözaltına almak için bastıkları evlerde kapıları kıran, insanları işkence ile gözaltına alan da kendileriydi. Asıl suçlu 1 Mayıs günü 4 ilçede 49 caddeyi kapatan, 42 bin polisi İstanbul sokaklarına yığarak terör estiren, sadece caddeleri değil, ilçeleri bile ulaşılamaz hale getirerek insanların saatlerce yol yürütmesine neden olanlar, bu yasakçı, baskıcı kararları alanlardır.

1 Mayıs günü de Okmeydanı, Şişli ve Taksim civarında Taksim'e yürüme amacıyla yapılan eylemlerde, yaklaşık 200 kişi gözaltına alınmıştı. Ayrıca Partizan okurları da Saraçhane mitingine giderken, flamalarındaki Kaypakaya resimleri nedeniyle polisin gazlı saldırısına maruz kalarak gözaltına alındı. 1 Mayıs günü İstanbul'da toplamda 217, ülke genelinde ise 226 kişi gözaltına alınmıştı. Gözaltıların çoğu aynı gün serbest bırakılırken, 17'si Partizan okuru 35 kişinin gözaltı süresi uzatıldı.

İstanbul Valisi 1 Mayıs günü yaşanan direniş için "Devlet yarına bırakır ama yanına bırakmaz" diyerek tehdit etmişti. Hemen ardından bu ev baskınları ve gözaltılar geldi.

1 Mayıs günü gözaltına alınıp halen bırakılmayan 35 kişi ve 3 Mayıs günü evleri basılarak, darp edilerek gözaltına alınan 29 kişi derhal serbest bırakılmalıdır.

1 Mayıs alanı Taksim'dir! Taksim için direnmek meşrudur! Gözaltılar serbest bırakılmalıdır!

ortaklığına tepki duyan geniş bir kitle bulunuyordu. Bir de Saraçhane'ye girerken Kaypakkaya önlükleri ve flamalarından dolayı Partizan kortejine izin verilmemesi tepkileri iyice arttırdı. Tertip Komitesi'nden hiçbir itiraz gelmezken, devrimci, demokrat kurumlardan gelen destekle kortej içeri alınabildi, ama burada çok sayıda gözaltı oldu. Bunlar da tansiyonu artıran girişimlerdi.

Mitingin başlama saatinde Özgür Özel ve İmamoglu, Saraçhane'ye gelip yaklaşık yarım saat basın açıklaması yaptılar. 1 Mayıs'ın Taksim'de kutlanması gerektiğini, bunun AYM kararı olduğunu yinelediler, sonra geldikleri gibi makam arabalarına binip gittiler. **Özgür Özel'in Saraçhane'de toplanan kitlenin önüne geçip polis barikatlarını açtıracağı ve oradan Taksim'e doğru yürüyüşe geçileceği gibi bir hayale kapılanlar vardysa, o anda tuzla-buz oldu.** Özel ve İmamoglu barikatların yanına dahi yaklaşmadılar.

Onlar görevlerini savdıktan sonra, sıra DİSK'e geldi. Göstermelik olarak bir grup DİSK yöneticisi, polis şefleriyle görüştü, sonra da kitleye polis barikatının kaldırılmayacağını duyurdu. Oysa daha önce "bir elimizde karanfil, diğer elimizde AYM kararı ile Taksim'e yürüyeceğiz" demişlerdi. Öyle bir hava yaratmışlardı ki, sanki polisler AYM kararını gösterince, sarımsak görmüş vampir gibi kaçacaklar ve "açıl susam açıl" misali tüm barikatlar açılarak Taksim'e doğru yürünecekti! Ve sanki bu yönetim, daha önce AYM kararlarını hiç çiğnememiş gibi bir "AYM kararı" tutturdular, ona "sihirli değnek" misyonu yüklediler!

Bir kez daha görüldü ki, **Taksim'i 1 Mayıs kutlamalarına açan, AYM veya başka bir burjuva kurumun kararı değil, komünist ve devrimcilerin öncülüğünde işçi ve emekçilerin kararlı duruşu, can ve kan bedeli alana yürümeleri idi.** Dün

Gülsuyu'nda ortak 1 Mayıs kutlaması

Gülsuyu ve Gülsen Mahalle Meclisi, tek pankart altında Heykel Meydanı'nda 1 Mayıs kutlaması yaptı. Bu kolektif etkinlik artık geleneksel hale geldi. Geçen yıl önce mahallede toplanarak 1 Mayıs etkinliğimizi yapmış, sonrasında Maltepe'ye kadar birlikte yürüyüş gerçekleştirdikten sonra biz miting alanına girmeden ayrılmıştık. Bu yıl ise, önce Okmeydanı SSK önünde kendi 1 Mayıs eylemimizi gerçekleştirdik, ardından Gülsuyu'na dönerek, sloganlar, halaylar eşliğinde ortak kutlamamızı yaptık.

1 Mayıs Kızıldır, Kızıl Kalacak!
Yaşasın 1 Mayıs! Biji 1 Gulan!
Her Yer Taksim Her Yer Direniş!

Gülsuyu PDD

olduğu gibi bugün de Taksim, yine böyle açılacaktı...

CHP ve DİSK'in Taksim'e yürümek gibi bir niyetlerinin olmadığı tüm açıklığı ile ortaya çıktığı sırada, Okmeydanı ve Şişli bölgesinde eylem yapan gruplara polisin saldırdığı yüzlerce gözaltının olduğu, Saraçhane'de toplanan kitle tarafından öğrenilmişti.

Bütün bunlar tepkilerin sürekli artmasına neden oluyordu. Kimi devrimci kurumlar, polis barikatlarının kurulduğu köprünün önüne doğru yürüdüler. Barikatın önünde sloganlar attılar. Bazı kişiler ellerinde anayasa kitapçığı ile polisler "anayasa suçu" işlediklerini söylüyor, barikatı açmalarını istiyordu. Bir süre sonra, flama sopalarıyla polis kalkanlarına vurulmaya başlandı. Bunun üzerine **barikatların önüne yığılma arttı ve kitle eline ne geçtiyse, taş-sopasus şisesi polise atmaya başladı. Polis de toplanan kitlenin üzerine gaz ve msket mermisi sıkarak dağıtmaya çalıştı. Fakat kitle öylesine öfkeliydi ki, her geri çekilişin ardından yeniden toplanarak polis barikatlarına yüklendiler.** Bu durum saatlerce sürdü.

Polisle çatışmaların başladığı anda Tertip Komitesi, kürsüden mitingi bitirdiğini duyurdu. Başta devrimci kurumlar olmak üzere 1 Mayıs kitesini bir kez daha ortada bıraktılar. **Ve bu karar, kitle tarafından yuhalandı, CHP'ye ve DİSK olan tepkiler, öfkeyi-eylemi büyüttü.**

Polisler üzerlerine yağın taş ve sopalara karşı olabildiğince kontrollü bir saldırı içindeydi. Daha önceki gibi azgın bir saldırı başlatsalardı, ölü bile çıkabilir ve olayların seyri bambaşka noktalara sıçrayabilirdi. Bunun korkusuyla, son derece dikkatli biçimde adım adım polis barikatını ve TOMA'ları öne çekerek kitleyi geriye ittiler. Daha etkili gazlar sıkarak, sonunda dağıtmayı başardılar.

Buna rağmen Saraçhane'de saatler süren çatışma, hem Erdoğan yönetiminin hem de DİSK-CHP ittifakının planlarını bozdu. **DİSK ve CHP, kitleyi bir süre Saraçhane'de tuttuktan sonra rahatça dağıtabileceklerini umuyorlardı.** 1 Mayıs'ı Taksim'de kutlamak için çok çaba harcadıklarını, önümüzdeki yıl mutlaka Taksim'e çıkacaklarını söyleyerek görev savacaklardı. **Gerek Okmeydanı-Şişli çatışmaları, gerekse Saraçhane'de patlayan öfke, bu demagojileri de yerle bir etti.** DİSK ve CHP, söz verdikleri halde neden Taksim'e gitmedikleri ve o kitleyi polislerle karşı karşıya bıraktıkları için suçlandılar, tekrar tekrar kendilerini savunmak zorunda kaldılar.

Kazanan direniş oldu

Yazımızın başına dönersek; her 1 Mayıs gibi 2024 1 Mayıs da, devrim ile karşı-devrim güçlerinin çatışması şeklinde geçti. 1 Mayıs'a hazırlanma sürecinden 1 Mayıs gününe dek, iki uzlaşmaz sınıfın planları karşı karşıya geldi. Tam da karşı-devrimin planı kazanıyormuş gibi görünürken, komünist ve devrimcilerin Okmeydanı-Şişli bölgesinde bağımsız eylemlerini koymas, ardından Saraçhane'de polis barikatlarına yüklenilmesi, 1 Mayıs'ın kaderini değiştirdi. **Kazanan, 1 Mayıs'ı**

Taksim'de kutlama iradesi ve direniş oldu.

İEB'in çağrısıyla oluşan **1 Mayıs Platformu, ne DİSK ne de KESK'in arkasından gitmeden kendi bağımsız tavrını ortaya koyabilseydi, Şişli kolundan vazgeçmeseydi, son güne kadar süren belirsizliğe ve kafa karışıklığına meydan verilemez, 1 Mayıs'ın daha örgütlü ve iradi geçmesi sağlanabilir, siyasal inisiyatif ele geçirilirdi. Böylece, 1 Mayıs'ın gerçek sahiplerinin komünist ve devrimciler olduğu ortaya konmuş, DİSK başta olmak üzere sendikaların 1 Mayıs üzerindeki tahakkümü kırılmış olurdu.** Saraçhane'deki direniş ne yazık ki örgütlü değil, kendiliğinden gelişti. Kazanan direniş oldu fakat kendiliğinden geliştiği için, etki gücü daha zayıf kaldı.

Bu durumu aşmak, en başta devrimci kurumların kendilerine daha güvenli olmaları ve 1 Mayıs politikasını belirlerken sendikaları değil, kitlelerin ruh halini baz almalarıyla mümkündür. 2024 1 Mayıs, bu yönden de oldukça öğretici olmuştur.

Sadece İstanbul'da değil, tüm ülkede 1 Mayıs önceki yıllara göre daha kitlesel ve coşkulu geçti. Böyle olacağı, öncesinde yaşanan gelişmelerden belliydi. Zaten 1 Mayıs'ı Taksim'de kutlama isteğinin artması da bunun göstergesiydi. Türkiye'nin neredeyse tüm illerinde, hatta Avrupa'da Türkiyeliler göçmenlerin ve mültecilerin katıldığı mitinglerde en coşkulu atılan slogan "Her yer Taksim, her yer direniş" oldu.

1 Mayıs günü ortaya çıkan tablo, bundan sonraki olası gelişmeler hakkında da bize önemli ipuçları sunuyor. **Kitlelerin ruh hali değişmiştir. Edilgence bekleme ya da asgari düzeyde direnme dönemi sona ermiştir. Artık kitleler taleplerini daha güçlü ifade etmekte ve bu talepler için direniş geçmektedir.** Önümüzdeki günler yeni direnişlere ve zaferlere gebe dir. Direnişler daha militan ve sonuçsalıcı olacaktır.

Diğer yandan **AKP erimeye devam edecek, "yönetememe krizi" derinleşecektir.** Daha fazla saldırganlaşacak, ömrünü uzatmanın tek yolu olarak devlet terörünü arttıracaktır. Bu ortamda CHP'ye daha fazla misyon yüklenecektir. CHP, kitlelerin taleplerini sahipleniyormuş gibi görünerek geriye çekmeye çalışacaktır. Fakat 1 Mayıs'ın gösterdiği gibi bunu başarması hiç kolay değildir. Yeniden "erken seçim" çağrıları başlayacak ve bir kez daha kitleler beklentiye sokulacaktır.

Burada düğüm noktası, komünist ve devrimcilerin en başta kaybettikleri özgüveni kazanmalarıdır. Parlamentarizm batağından sıyrılarak yeniden devrim ve sosyalizm hedefiyle kitlelere gitmesidir. Ekmeğin büyümesinin, yaşam koşullarının düzelmesinin tek yolunun özgürlükler için savaşmaktan geçtiğini kavratması ve bu doğrultuda önderlik etmesidir.

Özcesi, **objektif koşulların giderek olgunlaştığı bu noktada, subjektif unsurun eksikliği daha fazla hissedilmektedir.** Bu eksiklik aşılmadan ciddi değişimler gerçekleşemez. Elbette olgunlaşan koşullar, subjektif unsurun eksikliğini gidermek için uygun zeminler sunar. Her şey bu zemini doğru bir şekilde değerlendirmeye kalmıştır.

1 Mayıs Saraçhane'ye de Beşiktaş'a da sığmaz!

1 Mayıs'ta Taksim'e!

Günler, hatta haftalar öncesinden 2024 1 Mayıs'ında Taksim'e çıkma istemi, diğer yıllara oranla çok daha güçlü biçimde ifade edilmeye başlanmıştır. Fakat tarihler 1 Mayıs'a yaklaştıkça, Taksim söylemi terkedilmeden farklı alanlar telaffuz edilmeye başlandı. 27 Nisan'da DİSK Saraçhane, KESK ise Beşiktaş Meydanı'nda toplanacağını duyurdular. TMMOB ve TDH'nin (Türk Diş Hekimleri) DİSK'in yanında, TTB'nin ise KESK'in yanında olacağı belirtildi. Oysa KESK, 17 Nisan'daki toplantıda Şişli'de olacağını söylemişti.

Bunun üzerine "2024 1 Mayıs Taksim Platformu" bileşenleri de büyük oranda KESK'in toplanma yeri olarak belirlediği Beşiktaş Barbaros Meydanı'na katılma yönünde görüş belirttiler.

KESK ve DİSK'in dışında Platform olarak üçüncü bir yer belirleme önerimiz, (Şişli kolunu oluşturma) kabul görmedi.

Böylece, bugüne kadar Taksim hedefli 1 Mayıs'ların en militan, en devrimci, en direnişçi güzergahı olarak bilinen "Şişli kolu", tasfiye edilmiş oldu.

Dahası, en azından 1 Mayıs öncesinde 4'lünün yaptığı anma programına katılmayıp, Platform olarak ayrı bir anma düzenleme önerimiz bile "geç kalındığı" gerekçesiyle reddedildi. Böylece bir aydır kendi bağımsız faaliyetleriyle 1 Mayıs'a çağrı yapan 2024 1 Mayıs Taksim Platformu, 1 Mayıs programını, bütünüyle konfederasyonların inisiyatifine bırakmış oldu.

Süreç nasıl işledi?

İşçi Emekçi Birliği (İEB) bileşenleri, Mart ayının ilk haftası yaptıkları toplantıda, bu yıl 1 Mayıs'ı Taksim'de kutlama istemini belirterek diğer kurumlara çağrı yaptılar. 28 Mart'ta toplam 23 kurum olarak "birleşik, kitlesel, tarihsel ve sınıfsal özüne uygun Taksim 1 Mayıs'ını birlikte örgütleme" deklarasyonu yayımlandı. Ardından "2024 1 Mayıs Taksim Platformu" adını aldı.

Birlik olarak 14 Mart'ta yapılan ilk toplantıda, 4'lü ile (DİSK, KESK, TTB, TMMOB) görüşme kararı alınmıştı. İlk görüşme 28 Mart'ta KESK'le yapıldı. KESK, 4'lü olarak kendi aralarında görüşmediklerini, fakat kendilerinin birleşik bir 1 Mayıs kutlamasından yana olduklarını belirtti. DİSK ise, görüşme talebine 29 Mart'ta cevap verdi. 2 Nisan'da görüşebileceklerini, fakat görüşmeye gelecek kişilerin ismi ve temsilyeti hakkında bilgi istediklerini söylediler. "Birlik" adına görüşme talebi yapıldığı belirtilip, neden isim istendiği sorulmasına rağmen bu konuda ısrar ettiler.

Bugüne kadar DİSK'le görüşmelerde böyle bir uygulama sözkonusu olmamıştı. Üstelik her yıl 1 Mayıs öncesi kurumlar arası bu tür görüşmeler yapıldı ve asla ön-bilgi istenmezdi. Bir işçi sendikasıyla değil de devletin üst düzey bir kurumuyla görüşülüyormuş gibi bürokratik bir işleme tabi tutulmak, DİSK'in geldiği noktayı ve 1 Mayıs'taki tutumunu göstermesi bakımından çarpıcıdır. **Bu koşullarla DİSK'le görüşmeyi reddetmek daha doğrudur aslında.** Ama kabul edildi.

2 Nisan'da yapılan görüşmede, DİSK, Taksim dışında bir çağrı yapmayacaklarını, ITUC (Uluslararası

Sendikalar Konfederasyonu) üzerinden süreci yürüteceklerini söyledi. 4'lü ile görüşeceklerini ama ortak çalışmayı düşünmediklerini bildirdi. Emek, Barış, Demokrasi Güçleri'ne ise, sürecin herhangi bir aşamasında toplantı çağrısı yapmayacaklarını ifade ettiler. Birlik adına görüşmeye katılanların sorusu üzerine, Taksim'in yasaklanması halinde, ortak bir yürüyüş kolu çağrısı yapmayı düşünmediklerini de belirttiler.

Bütün bunlar, DİSK'in 1 Mayıs'ı ortaklaştırma gibi bir çabası olmayacağını ortaya koyuyordu zaten. Sonrasında "2024 1 Mayıs Taksim Platformu"nun DİSK'le herhangi bir görüşmesi olmadı. Fakat KESK ile görüşmeler devam etti. 17 Nisan'da yapılan görüşmede, KESK İstanbul Şubeler Platformu olarak 1 Mayıs'ı Taksim'de kutlama ve Şişli tarafından bir kol oluşturma kararı aldıklarını ve bu kolu, 1 Mayıs güçleriyle birlikte örgütlemek istediklerini bildirdiler. Yanı sıra DİSK'in farklı bir tutum izlediğini, 4'lü ile dahi biraraya gelmek istemediğini belirttiler. Platform adına konuşanlar ise, buluşma noktasının Şişli olmasını doğru bulduklarını, bunu ilan edip bir an önce çalışmalarına başlamak gerektiğini söyledi. Fakat KESK, 4'lü olarak görüşüldükten sonra ilan edeceklerini söyledi. 23 Nisan'daki toplantıda ise, Şişli'yi değiştirip Beşiktaş Meydanı'nda karar kıldıklarını öğrendik. **Gerekçe olarak da; 1 Mayıs günü Şişli ve çevresinin polis tarafından kuşatılacağı, Beşiktaş'ta toplanmanın daha rahat olacağı, ayrıca üyelerinin eskisi gibi olmadığı, çatışmayı göze alamadıklarını belirttiler.** Platform bileşenlerinin Şişli ısrarı, KESK'in kararını değiştirmede.

Bu durum üzerine Platform bileşenleri, daha önce Şişli'yi uygun bulmalarına rağmen, "kitlelerden yalıtık olamayız" diyerek Beşiktaş yönüne meyletmeye başladılar. **PDD olarak, Platform'un Şişli'de toplanması gerektiğini, "bağımsız bir tavır" koymanın önemini belirttik. Başka kurumlardan da bunu söyleyenler oldu. Ardından "ikili plan" yapılması ağırlık kazandı.** Hem Beşiktaş'ta olunacak, hem de Şişli'de buluşup Taksim zorlanacaktı.

Fakat 27 Nisan'da 4'lünün Saraçhane ve Beşiktaş kararı, Platform'un "ikili plan"ını da rafa kaldırdı. Platform bileşenlerinin tamamına yakını Beşiktaş'a gitme kararı aldı.

Bu süreç boyunca sendikaları bile Taksim'den vazgeçirmeye çalışan EMEP'i anmadan geçmemek

gerekliyor. EMEP her zaman olduğu gibi, 2024'te de 1 Mayıs'ın Taksim'de kutlanmasına karşı büyük bir direnç gösterdi. Salt kitlesellik adına yasal miting başvurusunu yineledi, DİSK'i buna ikna etmek için görüşmeler yaptı. KESK Şişli kolunu oluşturacağını bildirince, EMEP, Şirinevler gibi alakasız ve çok uzak bir noktada toplanıp Taksim'e yürüyeceklerini söyleyecek kadar komik savunular geliştirdi.

1 Mayıs'ı sendikaların vesayetinden kurtarmak

Daha önceki yazılarımızda da belirtmiştik; 1 Mayıs'ın sahibi sendikalar değildir! Elbette sendikalar, 1 Mayıs'ın önemli bileşenidir; fakat tek karar alıcısı olamazlar. **1 Mayıs "sendikal" değil, "siyasal" bir mücadele günüdür; bu nedenle sahibi sendikalar değil, komünist partilerdir.**

1 Mayıs'ı, sınıfın birlik, dayanışma, mücadele günü ilan eden de, sonrasında dünya ölçeğinde kutlanmasını sağlayan da I. Enternasyonal'dir. Bütün dünyada 1 Mayıslar komünist parti ve örgütlerin öncülüğünde kutlanmıştır. Türkiye'deki ilk kutlamalar da böyledir.

Fakat 1976 yılında DİSK'in Taksim Meydanı'nda kutlamasından itibaren 1 Mayıs, adeta DİSK'in tekelineymiş gibi ele alınmaya başlandı. O zamanki DİSK'in TKP ağırlığında olduğunu, dolayısıyla TKP'nin kararıyla böyle geliştiğini unutmamak gerekir. Kaldı ki, **'70'li yıllarda ihtilalci komünistler başta olmak üzere kimi devrimci örgütler, (DİSK'in mitingleri dışında) korsan biçiminde 1 Mayıs kutlamaları yapmıştı.**

12 Eylül sonrası 1 Mayıs kutlamaları, yine komünist ve devrimcilerin Taksim hedefli eylemleriyle gündeme oturdu. Yıllarca her 1 Mayıs, Taksim çevresinde çatışmalarla, polis terörüyle binlerce kişinin gözaltına alınması, tutuklanması şeklinde geçti; ölenler, yaralananlar oldu. 1 Mayıs'ta yasal mitingler böyle kazanıldı. Fakat mitingler, **sendikaların kürsüsü haline gelip devrimci kurtajlara saldırılar artınca, "Devrimci 1 Mayıs Platformu" oluşturularak yeniden Taksim hedefli 1 Mayıslar dönemi başladı. Kadıköy ve Saraçhane ara duraklarından sonra, 1 Mayıs'ta tek hedef Taksim'e çıkmak oldu.** Yıllarca Taksim çevresinde çatışmalar yaşandı. 1 Mayıs'ın yasalaşması ve Taksim'in 1 Mayıs'a açılması böyle sağlandı.

Bu kısa tarihçe bile, 1 Mayıs'ın ve Taksim'in nasıl ve kimler tarafından kazanıldığını ve gerçek sahiplerini ortaya koyuyor. **AKP hükümeti Taksim'i yasaklayıp, Maltepe ve Bakırköy gibi yalıtık meydanları dayatınca, önce sendikalar buna boyun eğdiler, sonra diğer kurumlar... Taksim kazanıldıktan sonra böylesi bir geri adım kabul edilemezdi, etmemek gerekiyordu.** O yüzden tek başına da kalsak Taksim hedefli 1 Mayıs'ları savunduk ve yaşama geçirdik. Pandemi koşullarında bile 1 Mayıs'ın meydanlarda ve Taksim'de kutlanabileceğini söyledik; DİSK başta olmak üzere reformist kurumların "sanal alem"den veya pencerelerden kutlama planlarını alt-üst edebildik.

Şimdi DİSK, sözde Taksim'in bayraktarlığını üstlenmiş görünüyor. Dayandığı tek şey de, AYM kararı ve yerel seçim sonrası CHP'nin birinci parti olması...

DİSK Başkanı Arzu Çerkezoğlu diyor ki, “bir elimizde karanfil, bir elimizde AYM kararı ile Taksim’e yürüyeceğiz!”

Bugüne kadar devrimciler önderliğinde kitleler Taksim’e yürürken ellerinde AYM kararı mı vardı? Ya da 1 Mayıs’ı Taksim’de kutlamak için AYM kararına mı ihtiyacımız var!?

Biz Taksim kararını tarihsel, sınıfsal, siyasal meşruluğumuzdan alıyoruz! AYM’nin geçen yıl Ekim ayında Taksim için verdiği “hak ihlali” kararı da, bu meşruluk üzerinden ve her koşulda 1 Mayıs’ı Taksim’de kutlama ısrarından alındı. Çünkü biliyoruz ki, **yasalar sokakta yapılır! Zafer sokakta kazanılır!**

Sonuç olarak

Komünist ve devrimcilerin ölüm pahasına 1 Mayıs’ı Taksim’de kutlama ısrarı ve kararlılığı sonucu elde edilen bir yasal kazanımı, bugün DİSK tepe tepe kullanmaya kalkıyor! Hem de bu zemini yaratan kurumları hiçe sayarak... Kendi kazanımı gibi göstererek...

Ne DİSK’in bu kendini beğenmiş dayatmacı tavrı kabullenilip Saraçhane’ye gidilir; ne de öncesi bir yana 15 Temmuz’dan sonra kendi üyelerinin direnişine bile sahip çıkmayan KESK’in arkasına dizilip Beşiktaş’ta olunur. Bu süreci başlatan İEB’in öncülüğündeki 2024 1 Mayıs Taksim Platformu, bağımsız bir tavır alıp Şişli kolunu oluşturmalıdır. 1 Mayıs’larda sendikaların vesayetini, dayatmasını, gide-rek devrimcileri hiçe sayan tutumunu kıracak tek tutum da budur.

Bu konudaki görüşlerimizi katıldığımız tüm toplantılarda ifade ettik. Başından itibaren ilan ettiğimiz gibi 1 Mayıs’ta Taksim’e çıkmak için mücadele edilmelidir.

Önce Taksim deyip, sonra Saraçhane ve Beşiktaş’ta toplanma kararı almak, kitleleri kandırmaktır. Eğer **gerçekten Taksim hedefli 1 Mayıs kutlanacaksa, Şişli ve Tarla başı kolu oluşturulmak zorundadır. Bunun dışındaki her karar, Taksim hedefini belirsiz kılar.** DİSK, Taksim’e çıkabilmek için elindeki AYM kararına umut bağlıyor, KESK zaten “*üyelerimiz çatışmaya uygun değil, bu nedenle Beşiktaş’a gidiyoruz*” diyerek devletin koyduğu sınırlara uyacağını beyan ediyor. Kimi devrimci-demokrat kurumlar da, bu iki sendikanın yanında, onların belirlediği bu çerçeveye uyarak 1 Mayıs’ı kutlayabileceklerini düşünüyor!

Komünist ve devrimciler olarak, ellerimizde pankartlarımız, dövizlerimiz, flamalarımızla 1 Mayıs’ta yine Taksim’e yürümeliyiz. AYM kararının yazdığı bir kağıt parçasıyla değil! Gücümüzü, burjuva yasalarından değil, tarihsel haklılığımızın verdiği meşruluktan alıyoruz.

28 Nisan 2024 tarihinde
internet sitemizde yayınlanmıştır

Saraçhane İzlenimleri...

Mevcut ekonomik kriz altında işçilerin-emekçilerin yaşam mücadelesi vermesi, AKP iktidarının baskıları, geçtiğimiz sene Maltepe’deki kürsüden verilen ‘seneye Taksim’deyiz’ sözü ve Maltepe’nin zemini dolayısıyla bu sene kullanılamaz oluşuyla, Taksim hedefli 1 Mayıs çağrıları haftalar öncesinden başladı. Özel Sektör Öğretmenleri Sendikası olarak biz de; mücadelecilerle birlikte Taksim hedefli 1 Mayıs çağrılarımıza günler öncesinden başladık. Afişlerimiz, pankartlarımız, bildirilerimiz İstanbul’un duvarlarını, merkezi yerlerini donattı.

Hedefimiz Taksim’di; ancak gerek DİSK’in son ana kadar yer açıklamayarak devletle uzlaşma içinde bir miting düzenlemeye yönelik tavrı, gerek KESK’in toplanma alanı olarak Beşiktaş’ı gösterirken bir Taksim iradesi ortaya koymaması ve son gün toplanma yerini Beşiktaş’tan Saraçhane’ye çekmesi, diğer sendikaları, devrimci ve reformist yapıları olduğu kadar bizi de yer açıklama konusunda tartışmaya soktu.

Mücadeleciler olarak son güne kadar toplanma alanımız Beşiktaş’tı. KESK’in karar değişikliği sonrasında toplanma alanımızı Saraçhane’ye almak zorunda kaldık.

Hazırlıklarımızı tamamlayıp sabah 09:00’da Yenikapı Marmaray İstasyonu’nda toplanmaya başladık. Saat 10:00’a doğru Saraçhane’ye ilerledik. Pertevniyal Lisesi önünde kortejimizi oluşturduk ve 100 kadar eğitim emekçisi beraber, Bozdoğan Kemerine doğru yürüyüşe geçtik. Mücadeleciler olarak ortak sloganlarımız ve Öğretmen Sendikası’nın sloganlarıyla alana giriş yaptık.

Biz alana girdikten kısa bir süre sonra İbrahim Kaypak-kaya flamalı Partizan okurlarının alana alınmadığını ve polis saldırısının olduğunu gördük. Sendikamızdan ve mücadelecilerden bir grupla alanın girişine doğru geri döndük. Tertip Komitesi olaya müdahale etmedi. Görüşmeler sonucu polisin girişi tekrar açmasıyla kortejlerimize geri döndük.

Kortejlerimize ulaşarak tekrar yürüyüşe geçtiğimiz sırada Bozdoğan Kemerine önüne kurulmuş polis barikatına yüklenildiği bilgisini aldık ve mücadelecilerden oluşan bir ekip ile polis barikatına doğru ilerledik. Bu ilerleyişimiz esnasında DİSK yöneticileri konuşmalarını bitirmişti ve sanıyorum ki kitleyi nasıl dağıtırız hesaplarına başlamışlardı. Uzun zamandır sınıf odaklı sendikacılık yapmak gibi bir derdi

olmayan ve hatta İngilizce çevirisinde “devrimci” ifadesi yerine “ilerici” ifadesini kullanan, dostu CHP ile birlikte kitleleri nasıl sermaye ile uzlaşma noktasına getiririz derdine düşen DİSK’in Taksim hedefinin olmadığı açıktı; sınıfa karşı ‘görevlerini’ yapip evlerine döneceklerdi ve Saraçhane’ye gelmiş binleri ortada bırakacaktı.

Öyle de oldu! “Dörtlü” (DİSK, KESK- TTB, TMMOB) yürüyüşü iptal ettiğini açıkladı, KESK yöneticileri “*önümüzde polis barikatı var, nasıl yürüelim*” gibi insanların aklıyla alay eden açıklamalar yaptılar. Saraçhane’ye gelen kimi kesimler, polis barikatına yüklenirken ve plastik mermi, biber gazı yerken, “dörtlü”nün yaptığı açıklama alanı dolduran binler tarafından olduğu kadar kendi üyeleri tarafından da protestoyla karşılandı. “Dörtlü” yuhalandı ve alanı terk ettiler.

Saat 11:30 gibi başlayan direniş 13:00’a kadar sürdü. Bir saati aşkın süre mücadeleciler, devrimci, demokrat kurumlar defalarca barikata yüklendi. Polis ise, gaz ve plastik mermi ile karşılık verdi, kitleyi uzaklaştırmaya çalıştı. Direniş boyunca polisin 7-8 kere gazlı, plastik mermili müdahalesi oldu, gazın etkisiyle fenalaşan, baygınlık geçiren arkadaşlarımız oldu, ancak yılmadık ve barikata yüklenmeye devam ettik. Yaklaşık bir buçuk saatin sonunda kitlenin dağılmaya başlaması ve polisin ilerlemesiyle barikat aşılama-dan ve Taksim’e ulaşamadan eylem bitirildi.

Bir kez daha gördüğümüz gibi; sınıfı temsil etme görevi sarı ve uzlaşmacı sendikalara, sermaye ile dostluk peşinde koşup milletvekilliği, bakanlık kovalayan yöneticilerine bırakılmamalıdır. Mücadelecilerden oluşan yeni bir hat oluşturulmalıdır. Bu hattı oluşturmanın yolu da sınıfın içinde çalışma yürütmekten, kitlelerden kopmaktan, gerici-faşist partileri kapı kapı gezip rapor sunmak yerine sözünü sokmakta, meydanlarda söylemekten, ‘sınıfa karşı sınıf’ ilkesiyle hareket etmekten geçiyor.

Bir Özel Sektör Eğitim Emekçisi

Adana yasakları kıra kıra yürüdü

Adana’da 1 Mayıs mitingi, valiliğin yürüme mesafesine getirdiği yasaklarla başladı. Bir başka yasak ise, DEM Parti’nin tecrit ile ilgili taşıdığı bir pankart nedeniyle ortaya çıktı. Polis, DEM Partilileri toplanma alanına

almak istemediği için, alan kapatıldı ve yüzlerce insan saatlerce bekletildi. Ancak bu yasaklar kimseyi yıldırmadı. İşçilerin oturma eylemi yapması ve genel kitlenin bu yasağı tanımaması sonucu, DEM Partililer alkışlar arasında ve “Baskılar bizi yıldıramaz” sloganları içinde bekleme alanına girdi. Böylece saatler sonra da olsa kortej yürümeye başladı.

Yürüyüş boyunca kortejlerden aynı zamanda “Her yer Taksim her yer direniş” sloganlarının atılması, kitlenin yüreğinin İstanbul ile atması, yasakları tanımayacaklarının da göstergesiydi.

Alanın coşkusu, Kardeş Türküler’in sınımsız türküleriyle doruğa çıktı. Bu tablo, bu 1 Mayıs’ın Adana’da önümüzdeki mücadele günlerinin, baskıları kıra kıra ilerleyeceğinin işareti oldu.

İstanbul'da 1 Mayıs direniş ve gözaltılarla

2024 1 Mayıs, İstanbul'da Taksim kararlılığının bir kez daha ortaya konduğu bir gün oldu.

Sabah erken saatlerden itibaren, Şişli'nin çeşitli bölgelerinde, Taksim hedefli eylemler gerçekleştirildi. Mecidiyeköy'e yakın olan bütün metrobüs duraklarının kapatılması nedeniyle, eylemlerin önemli bir bölümü Okmeydanı SSK civarında gerçekleştirildi. PDD, ESP, Partizan YDG, Ktaş-Sen, Devrimci Parti, BDSP, İnşaat-İş, Alınteri sabah 9.00-10.00 arasında Okmeydanı SSK ve Çağlayan tarafında, Taksim hedefiyle eylemler yaptılar. Polis müdahalesi sonucunda çok sayıda kişi gözaltına alındı.

Pangaltı ve İstiklal Caddesi de eylem alanıydı. Mücadele Birliği, Umut Sen, ESP, SODAP bu bölgelerde eylem yaptı. Buradaki eylemlerde de çok sayıda gözaltı oldu.

Saraçhane'de DİSK-CHP ittifakıyla "barışçıl" ve devletle uzlaşma içinde miting düzenleme çabası, 1 Mayıs kitlesinin kararlı duruşu ile püskürtüldü. Aslında onlar göstermelik biçimde Taksim hedefini dile getirip, sonra basmakalıp açıklamalar yapıp, "polis barikatı açmadığı için yürüyemedik" diyerek dağılmayı planlıyorlardı. Ancak gelen kitle, devletin ikiyüzlülüğüne ve sendikaların baştan savma tutumuna büyük bir öfke içinde, barikatın açılması için direndi.

Saraçhane'deki direniş 1 saatten fazla sürdü. Bu süre içinde eylemciler defalarca barikata yüklendi, polis barikatı açması için uğraştı. Eylemcilerin her yüklenişinde polis gaz ve plastik mermi sıkarak kitleyi uzaklaştırmaya çalıştı.

Polisin saldırısı sürerken, DİSK, KESK, TTB, TMMOB, TDB'den oluşan tertip komitesi, eylemi sonlandırdıklarını anons ederek alanı terk ettiler. Tertip komitesinin kararı, alandaki kitlenin yuhalamalarıyla karşılaştı. Eylemciler bu sırada da barikatları zorlamaya devam etti. Sonrasında polis "süpürme" saldırısı ile eylemciler dağıtıldı.

Saraçhane mitingine başlarken, Partizan okurları İbrahim Kaypakkaya'nın resminin bulunduğu flamalar nedeniyle devletin saldırısına uğradı.

İstanbul'da 217 kişi Taksim ve Saraçhane'de gözaltına alındı.

Ne devletin saldırıları, ne sendika ağalarının uzlaşmacı politikaları... Kitlelerde 1 Mayıs'ı Taksim'de kutlama isteği ve öfkesi, 2024 1 Mayıs'ına damgasını vurdu.

Artvin ve Hopa'da 1 Mayıs mitingi

Bu yıl 1 Mayıs'ı Fındıklı'daki yoldaşlarla birlikte kutlamanın yollarını aradık. Ancak Fındıklı ve Artvin'deki mitingler aynı saate denk geldiğinden bu mümkün olmayacaktı. Hopa mitingi 14:00 olunca orada buluşmaya karar verdik.

Yerel seçimlerden CHP'nin "başarılı" çıkmış olması Artvin'de sendika çevrelerinde yerleşik olan reformist zemini daha da güçlendirici bir rol oynadı. Şavşat ve Ardanuç'ta ise, CHP'nin elindeki belediyeleri AKP kazanmıştı; ve CHP döneminde alınan işçilerin sözleşmeleri bittiğinde, uzatılmayacağı yönünde ciddi kaygılar oluştu. Şimdiden işçi arkadaşların çalıştığı birimler keyfi olarak değiştiriliyor. Geçmişte işe alınır alınmaz CHP'nin yönlendirmesiyle hemen DİSK-Genel İş'e üye olan arkadaşlar bugün "göze batmayalım" kaygısıyla bırakın devrimci yapıları, sendikalarla bile miting ve yürüyüşlere katılmama tavrı sergilediler. İşe alınır alınmaz "en devrimci sendika"ya üye olanlar, sözleşmelerin uzatılmaması tehlikesi karşısında sendikacılarıyla birlikte "ölü balığı" oynuyorlar. Beklentileri CHP'li belediyelerin Ardanuç ve Şavşat'ı "sözleşmeleri uzatmazsanız, biz de AKP döneminde alınan işçilerin sözleşmelerini uzatmayız..." diye tehdit etmesi yönünde.

"Kendi davası için dövüşmeyen, dövüşecek düşmanın davası için..."

Sınıf gibi düşünüp sınıf gibi kavramak ve sınıf gibi dövüşmek... Bıkmadan usanmadan bunu anlatmalıyız. Şimdiden sözleşme bitim tarihlerini beklemeden, keyfi sürgün ve yer değiştirmelere tepki koymalı, Genel İş-Belediye İş demeden hızla iş yerlerinde güçlü taban örgütlülükleri yaratılmalı...

Böyle bir atmosferde gidiyoruz 1 Mayıs'a. Sabahın ilk saatlerinde İstanbul'dan aldığımız haberlerle bilmiş vaziyetteyiz.

Şavşat olarak daha önce 2008 ve 2009 yıllarında 1 Mayıs mitingi yaptık. Ancak yerelerde devrimci-demokrat bir birliğin, ortak bir mücadele aracının olmaması, daha büyük ve çerçeveli düşünmemizi kısıtlıyor. Sendika şube ve temsilciliklerini de diğer kitle örgütlerini de içine alan bir platformun eksikliği her yönüyle varlığını hissettiriyor. Böyle bir araçla hem Şavşat'ı bekleyen sorunlar üzerine hem ani ortaya çıkabilecek durumlarda refleks geliştirecek bir araca, hem de kendi dışımızda ve daha genel bir mücadele aracıyla sürece daha güçlü ve sürekliliği olan müdahaleler geliştirebiliriz. Örneğin yine 1 Mayıs'ı Şavşat'ta örgütleyebiliriz yahut Artvin ya da başka bir ilçede bile katılsak buradan hareket etmeden önce yürüyüş ve basın açıklaması ile yerelin kitlesel katılımını sağlamış olabiliriz, bizi bekleyen "Maden" tehlikesine karşı (Artvin genelinde 200 maden ruhsatı

verildiği söyleniyor), işçi katliamlarına vb. karşı önden hazırlıklı olabiliriz...

Artvin'deki toplanma alanına vaktinde ulaşıyoruz. Kortejimizi oluşturur oluşturmaz; "Taksim Kızıldır Kızıl Kalacak!", "Her Yer Taksim Her Yer Direniş!" sloganlarını atmaya başlıyoruz. Devamında "Kurtuluş Devrimde Sosyalizmde!", "Kahrolsun Ücretli Kölelik Düzeni!" Hemen önümüzde yer alan Halkevci arkadaşlar megafonla ajitasyon çekiyor. Onların ajitasyonunu bölmemeye özen göstererek ortak sloganlara katılıyoruz. Peşinden "Yaşasın Devrimci Dayanışma!", "Faşizme karşı omuz omuz!" sloganlarıyla devrimci dayanışmaya vurgu yapıyoruz.

Tertip komitesini Hopa'ya gitme planımızdan haberdar etmiştik. Artvin miting alanına girerken Tertip Komitesi bizi "Sandıkta değil sokakta kazanacağız" diyen Proleter Devrimci Duruş Hoşgeldiniz" anonsuyla selamladıktan sonra Hopa'ya yetişmek için hızla hareket ettik.

Hopa'da Fındıklı'dan gelen yoldaşlarla buluştuğumuzda yürüyüş yeni başlamıştı. Biz de kortejlerin sonunda yerimizi alıp sloganlarımızı sıralamaya başladık. Bir ara ön taraflarda bir duraklama oldu. Halkevci arkadaşlar İstanbul'a destek amaçlı olsa gerek, arama noktasındaki polis barikatlarına yüklenmişler ve barikatları yıkmışlar. Biz yaklaştığımızda da Sol Parti kortejine bir saldırı oldu. "Kahrolsun Faşist Diktatörlük!", "Her Yer Taksim Her Yer Direniş!" sloganlarıyla tepkimizi koyduk. Sorumlu yoldaş oraya giderek müdahale etti. Kitlenin kararlı ve militan tavrı karşısında polis geri çekilmek zorunda kaldı. Miting alanına girerken bu defa Hopa Tertip Komitesi bizi "Kurtuluş Devrimde, Kurtuluş Sosyalizmde" diyen Proleter Devrimci Duruş Hoşgeldiniz" diye selamladı. Alanda sloganlarımızı atarak miting bitirdik.

Artvin PDD

Rize-Fındıklı'da 1 Mayıs

İşçilerin, emekçilerin kavga günü olan 1 Mayıs coşkusuyla kutlandı.

Fındıklı devrimci-demokrasi güçlerince organize edilen yürüyüş, Tahiroğlu Köprüsü'nden başlayıp miting alanında devam etti. Yürüyüş boyunca "Yaşasın Devrim ve Sosyalizm", "Kurtuluş Devrimde Kurtuluş Sosyalizmde", "Her Yer Taksim Her Yer Direniş" sloganları atıldı. Miting alanında kurulan kürsüden Fındıklı Kadın Korosu ve müzik gruplarının seslendirdiği 1 Mayıs marşları çalındı. Alana "Kurtuluş Devrimde Kurtuluş Sosyalizmde" yazılı PDD imzalı pankartımız asıldı.

Fındıklı PDD

Fransa'da 1 Mayıs coşkusu

Dünyamız, kanemici emperyalistlerin işçi ve emekçiler üzerindeki aşırı kara dayalı sömürsünü arttırmak ve kendi aralarındaki çelişkileri çözmek için, 'Üçüncü Dünya Savaşı' içinde bulunuyor. Emperyalist-kapitalist kampaşma ve çelişkiler alabildiğine keskinleşmiş durumda. Yanı sıra kirlili savaşlar ve "acı fatura"larla, burjuvazinin biz işçi, emekçi ve göçmenleri daha fazla sömürmek istediği koşullarda gelindi 2024 1 Mayıs'ına...

Elbette ki bu zorbalığın karşısında olan biz devrimci güçler, dünyamızın birçok ülkesinde protestolar ve eylemlerle tepkilerimizi dile getiriyoruz. Vahşi, barbar burjuvazi ve reformist gerici şoven yasalar ve politikalara sessiz kalmıyor, geri püskürtmek için alanlara, sokaklara çıkıyoruz.

Biliyoruz ki "ZAFER SOKAKTA KAZANILIR!"

Burjuvazinin tüm yasalarına ve baskısına rağmen, 1 Mayıs'ı kutlamak için yine milyonlarca kişi meydanları doldurdu. Fransa'da yaşayan yerli-yabancı kökenden biz ekonomik-politik göçmenler de, bu bilinç ve azimle 2024 1 Mayıs'ına güçlü biçimde katılmak için, tüm ilişkilerimizi sokağa-eyleme çağırarak çalışmalarımızı yoğunlaştırdık. Sık sık yoldaşlarla ve dostlarımızla biraraya geldik, hem günlük yaşanan sorunlar üzerine, hem de 1 Mayıs'a hazırlık kapsamında konuşup kararlar aldık ve bunları pratikte hayata geçirecek adımlar attık. Bu zaman dilimi içerisinde yeni aileler, gençler ve dostlarla sıcak, kucaklayıcı ilişkiler yaşadık. 1 Mayıs'ı adına layık, işçi-emekçi yoksul halkımızın birlik-mücadele-zafer günü olarak kutlayacağız.

250 afiş, 150 adet sticker hazırlayıp Türkiyeli ve Kürdistanlıların yoğun olarak yaşadıkları semtlere, uzun zaman kalacak ve görünecek şekilde yapıştırdık. Ev ziyaretleri gerçekleştirdik. Elimizde olan pankartlara iki yeni pankart daha ekleyerek hazırlıklarımızı tamamladık. Ses cihazımızı da alana taşıdık. Havanın yağmurlu geçme ihtimaline karşı, stant çadırımızı bu sene ilk defa alanda kurduk. Bizim için bu 1 Mayıs, birçok yenilikler ve değerleri de beraberinde yarattı.

1 Mayıs sabahı alandaki yerimizi almak için yola koyulduk. Diğer kurumlardan arkadaşlarla dayanışma içinde, ilk etapta çadırımızı kurduk. Her dönem beğeni toplayan pankart ve bayraklarla birlikte yeni pankartlarımızı da alana gelen kitlelere dönük biçimde ağaçlara astık. İlk andan itibaren pankartımız etkisini gösterdi. Birçok kişi ve kurum, pankartımızla resimler çekerken, çocuklarına ustalarımızı isimlerini söyleyerek tanıttılar.

Bu tablo bizleri çok daha mutlu ederken, gelecek açısından umut oldu. Yürüyüş saati başlayınca bizler de toparlanıp kortej oluşturmak için harekete geçtik. Topladığımız malzemeleri, alanın dışına park etmek zorunda kaldığımız arabaya taşıma esnasında, arkadaşlarımızla kopmalar yaşandı ve kortej oluşumunda birçok zorluklarla karşılaştık. Yeniden buluşma çabasıyla ulaştığımız dost ve yoldaşlarımız ön saflarda, çatışmaların olduğu yerlerde, polis sığıttığı gazlarla saldırıya uğramışlardı. Çocuklu ailelerimiz alandan uzaklaşmak zorunda kaldılar.

Yürüyüş kolunda kalan yoldaş ve dostlarımızla yürüyüşümüze devam ettik. Geç saatlerde tarihi Bastille Meydanı'na vardık. Bu seneki 1 Mayıs kutlamalarını yeni ve genç yoldaşlarla sürdürme kararlılığımız, onların özgün katkı ve çabalarıyla son buldu. Bu çalışmalarımız daha da büyüyerek emperyalist-kapitalist burjuvaziye olduğu kadar, düzeniçi reformistlere de birer balyoz olacaktır ve köhnemiş düzenleri mutlaka ama mutlaka yıkılacaktır.

Kahrolsun Emperyalizm ve Kapitalizm! Yaşasın Devrim ve Sosyalizm!
Yaşasın 1 Mayıs! Biji 1 Gulan! Vive le 1 Mai!

Fransa PDD

Lezita işçileri direniyor

İzmir'in Kemalpaşa ilçesinde bulunan Lezita fabrikasında, Öz Gıda-İş Sendikası'na üye işçilerin direnişi sürüyor.

Abaloğlu Grup'a ait Lezita fabrikasında işçiler, 2021'den bu yana sendikalaşma mücadelesi veriyorlar. Bunun sonucunda Hak-İş'e bağlı Öz Gıda-İş sendikasında örgütlendiler,

sendikanın yetki belgesini almasının ardından TİS imzalamaya sürecini başlattılar.

Ancak patron masaya oturmadığı gibi, işçi önderlerini de işten çıkardı. Bunun üzerine **7 Mart'tan itibaren direnişe geçen 200 işçi, bu süreçte patronun sürekli baskısı ile karşı karşıya kaldılar.** Mesela işçilerin eylemleri sırasında patron vinç üzerinden kamera ile işçilerin görüntülerini çekiyor, bir taraftan da fabrika kapısına kurduğunu ses düzeni ile işçilerin seslerini bastırmaya çalışıyordu. Üstelik işçileri işten çıkarma sebebi olarak "verilen işleri yapmamak" gibi bir iftira da sözkonusuydu.

İşçiler patronun baskısının yanında jandarma saldırısına da maruz kaldılar. **16 Mart günü gerçekleşen saldırıda, 3 sendika yöneticisi ve 13 işçi jandarma tarafından dövülerek ve ters kelepçeyle gözaltına alındı.** Yaralanan 8 işçi ise hastaneye kaldırıldı. Jandarmanın saldırıya başlarken kalkanlara vurarak işçilerin üzerine yürümesi, gerçek bir savaşa gider gibi bir ortam oluşturması çarpıcıydı.

Lezita patronu, jandarma saldırısına rağmen işçilerin direnişini kıramayınca, grev kırıcı olarak Hindistan'dan işçi getirdi. **Bugün Hintli işçiler, fabrikanın tuttuğu bir binada balık-istifi yaşıyor, günlük 12-16 saat mesai yapıyor, yerli işçilerden çok daha ağır koşullarda çalışıyorlar.**

Ağır çalışma koşulları

İşçilerin sendikalaşma çabasının en önemli sebebi düşük ücretler, ağır çalışma koşulları ve patronun baskısı.

Fabrikada 10 yıldan fazla çalışan işçiler bile asgari ücret alıyorlar. Prim sistemi var, ama çeşitli gerekçelerle primler kesiliyor. İş kazaları nedeniyle yaralanma ve hastaneye gitme sözkonusu olduğunda, bu da ücretten kesiliyor. İşten çıkartılan işçinin yerine, geride kalanların iş yükü ağırlaştırılıyor. Çalışan azalıyor, ama üretim azalmıyor. 12 saati aşan fazla mesailer ise zorunlu tutuluyor. İşçiler tam da bu kölelik koşullarına karşı direniyorlar.

Abaloğlu'nun önlenemez yükselişi

Lezita'nın bünyesinde olduğu **Abaloğlu Grup, AKP döneminde öne açılan işletmelerden biri.** 1969 yılında Denizli'de küçük bir yem fabrikası olarak başlayan süreç, 2012 yılında 1400 kişilik bir tesise dönüştü. Erdoğan 2012'de İzmir'deki fabrikanın açılışını yaparken, "Türkiye'nin en müstesna imam hatip liselerinden birini yapan" şirkete özel teşekkür ediyor ve 4 tane daha imam hatip yaptıрма sözü alıyordu.

Fabrikanın bugünkü parasal değeri 1 milyar TL'ye ulaşmış durumda. 2023 yılını 15,4 milyar lira ciro ile kapattılar, 2024 hedefi ise 26,5 milyar lira. Merkez Bankası'nın 2024 yılı için yüzde 36 enflasyon hedeflediğini düşünürsek, bu, yüzde 72 büyüme hedefi anlamına geliyor.

Türkiye'de piliç eti piyasasının yüzde 90'ı, 7 özel şirketin elinde. İşlerinde en büyükleri Lezita, Banvit, Erpilic ve Şenpilic. Bu şirketler, zaman içinde başka piliç üretim şirketlerini yutarak ve tekelleşerek bu hale gelmişler. Aslında "piyasada fiyatları belirlemek" gibi tutumlarla kazandıkları bu tekelleşme süreci, Rekabet Kurulu'nun soruşturması altında; ancak AKP'ye sırtlarını yaslamış oldukları için, bu soruşturmadan, basit "cezalar" dışında bir sonuç çıkmıyor.

Lezita'nın pazar payı 2006 yılında yüzde 3 iken, 2022'de yüzde 14'ü aştı. Bu da devlet-ten ne kadar büyük bir destek ve teşvik aldıklarını gösteriyor.

Patronun sermayesi de sömürsü de büyüyor; işçilerin payı ise her geçen gün küçülüyor. Şimdi Lezita işçileri, bu sömürü düzenine karşı direnişi sürdürüyorlar.

İhtilalci komünistlerin ilk şehidi olan Azmi Akan, ölüm yıldönümünde Adana'da mezarı başında yoldaşları tarafından anıldı.

Erdoğan'ın Irak ziyareti ve yeni arayışlar

Nisan ayının ikinci yarısı Türkiye için çok yönlü diplomatik ziyaretlere sahne oldu.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, 12 yıl aradan sonra Irak'ı ziyaret etti. Erdoğan Irak'tayken, Almanya Cumhurbaşkanı Steinmeier Türkiye'ye geldi. Ardından Erdoğan'ın çok konuşulan ABD ziyaretinin iptal olduğu açıklandı.

Aralık 2023'ten bu yana Dışişleri Bakanı Hakan Fidan ve MİT Başkanı İbrahim Kalın, ABD'ye sayısız ziyaret gerçekleştirerek Erdoğan'ın 9 Mayıs'ta ABD'ye yapacağı ziyaretin çerçevesini hazırlamaya çalışmıştı. Ancak 20 Nisan'da Hamas lideri Haniye'nin Türkiye'ye gelmesi başta olmak üzere son gelişmeler, ABD'nin bu ziyareti iptal etmesine neden oldu.

Görünen o ki, 31 Mart seçimlerinde oy ve prestij kaybeden Erdoğan, ülke içinde azalan gücünü tazelemek için, ülke dışındaki arayışlarını artırmaya çalışıyor.

Irak'ta ekonomik anlaşmalar

Erdoğan son Irak ziyaretini, başbakan olduğu dönemde 2012'de gerçekleştirmişti. Suriye savaşının hız kazanmasının ardından, bir daha bu ülkeye gidemedi. 22 Nisan'da gerçekleşen ziyarette Erdoğan, Irak'ta Başbakan Sudani'nin yanısıra, Erbil'de IKBY (Irak Kürt Bölgesel Yönetimi) Başkanı Neçirvan Barzani ve IKBY Başbakanı Mesrur Barzani ile de görüştü.

Erdoğan heyetinin Irak hükûmeti ile 26 başlıkta, güvenlik, ekonomi, enerji alanlarında anlaşma imzalandığı duyuruldu. Bu türden ziyaretlerde imzalanan anlaşmaların önemli bir kısmının göstermelik olduğunu unutmamak gerekir. Anlaşmaların bir kısmı da niyet ifadesidir; ancak sonrasında uluslararası ilişkilerdeki değişimler, dengelerin bozulması sözkonusu olduğu için yürürlüğe giremez. Yine de imzalanan anlaşmalar önemlidir ve iki ülkenin yönelimlerini ortaya koymaktadır.

Su kaynaklarının kullanımının düzenlenmesi

bu anlaşmaların en önemlilerinden biriydi.

Türkiye'de hükümetler, bu coğrafyada doğu Irak topraklarından Basra Körfezi'ne dökülen Dicle ile Fırat'ın suyunu, siyasi ve ekonomik baskı amacıyla kısıtlayabiliyor. Ziyaret sırasında Irak yönetimi bu konudaki rahatsızlığını ifade etti. Çünkü **Dicle ve Fırat'ın suları, Irak'ın kullandığı suyun yüzde 70'ini oluşturuyor. Bu su azaltıldığında Irak'taki tarım da azalıyor; kuraklık, gıda krizi, “çiftçi göçü” gibi sorunlar ortaya çıkıyor.** Dünya Bankası verilerine göre, Irak'ın 1995 tarihli GSMH'sinde tarım gelirleri yüzde 20 iken, 2022'de yüzde 2'lere kadar gerilemişti.

Bir başka önemli anlaşma, Basra kentinde yeni inşa edilen ve 2025'te tamamlanacak olan, Ortadoğu'nun en büyük limanı olarak planlanan Fav Limanı'nı, Türkiye demiryolu ağına bağlayacak 1200 km.lik tren yolu, ulaştırma ve tedarik zincirini kapsayan “Kalkınma Yolu Projesi” oldu. 15 istasyonu olan bu tren hattı, Basra Körfezi'ni Avrupa'ya bağlamayı hedefliyor. Bugün Hint Okyanusu'nu Akdeniz'e bağlayan en önemli ticari koridor, Kızıldeniz ve Süveyş Kanalı üzerinden geçiyor. Ancak Kızıldeniz kıyısında bulunan ülkelerin hemen hepsinde savaş, iç savaş ya da siyasi istikrarsızlıklar sözkonusu; ayrıca Süveyş Kanalı'ndan geçişin ücreti çok yüksek. Bu nedenle Basra-Türkiye Kalkınma Yolu Projesi, Süveyş Kanalı'na bir alternatif olarak düşünülüyor. Üstelik Kızıldeniz'den yaklaşık 35 günde yapılan nakliyenin, 25 güne inmesi planlanıyor.

Bu projenin arkasında hangi emperyalistin bulunduğu da ayrı bir tartışma konusu. **Çin'in “Kuşak ve Yol Projesi” asıl olarak İnan-Irak-Suriye üzerinden Akdeniz'e bağlanmayı amaçlıyor.** **ABD'nin Çin'e karşı hazırladığı alternatif “Hindistan-Ortadoğu-Avrupa Ekonomik Koridoru” (IMEC), Hindistan'dan BAE, Suudi Arabistan, Ürdün ve İsrail üzerinden Akdeniz'e ve Avrupa'ya ulaşmayı hedefliyor.** Irak-Türkiye demiryolu bağlantılı bu “Kalkınma Yolu Projesi”nin Çin'in Kuşak ve Yol Projesi'ne alternatif olarak

3. bir hat olduğu nu ileri sürenler var. Fakat **Çin'in Türkiye'yi de Kuşak ve Yol'a katmak istediği, İstanbul Boğazı'nın altından geçen Marmaray**

ile kuzeyinden geçen 3. Köprü'nün Çin desteğiyle ve bu amaçla yapıldığı biliniyor. Keza Çin İstanbul-Ambarlı Limanı'nı Avrupa yolunda önemli bir durak olarak kullanıyor. Türkiye'nin Irak üzerinden ikinci bir güzergahla bu ticaret yoluna dahil edilmesi ihtimali

daha yüksek görünüyor.

Emperyalizmin ekonomik gücü, ticaret yolları üzerinden kendisini inşa ediyor. Geçmişte ABD Marshall Planı ve Truman Doktrini ile, ekonomik ve ticari ağlarla ülkeleri kendi sömürü sistemine dahil etmişti. Şimdi Çin, Kuşak ve Yol Projesi'yle dünyanın dört bir yanına deniz, kara ve demiryolları inşa ediyor ve bu yolların geçtiği ülkeleri kendi sömürü alanı yapmaya çalışıyor. Bu yanıyla Irak-Türkiye Kalkınma Yolu Projesi, görüldüğünden daha büyük hedefleri ifade ediyor.

PKK üzerindeki baskı artıyor

Erdoğan'ın Irak ziyaretinde önemli gündemlerinden biri de PKK konusuydu. **PKK'nin tartışılmasının bir nedeni bu Kalkınma Yolu Projesi. Çünkü planlanan demiryolu, Basra-Bağdat-Musul-Sincar hattından ilerliyor. Ve PKK'nin güçlü olduğu bir alanda, bu ticaret yolu üzerinde tam hakimiyet kuramayacaklarını da biliyorlar.** Bu nedenle Erdoğan, bir yanıyla PKK'yi etkisizleştirme konusunda Irak hükûmeti ile birlikte hareket etmek istiyor. Diğer yandan, tam Irak'ın Suriye sınırında bulunan Kürt kentlerinin ortasına dalmış bir hançer gibi ilerleyen demiryolunun güvenliğini gerekçe göstererek, bu bölgede kontrol kurmak; Suriye-Irak Kürtlerinin bağlantısını koparmak istiyor. Aslında tıpkı Suriye'de yaptığı gibi “30 km.lik güvenli alan şeridi” oluşturmaya çalışıyor; bunu başaramadığı için, şimdilik demiryolu çevresinde hakimiyet kurmak niyetinde.

Irak yönetimi, Mart ayında yapılan Türkiye-Irak 2. Güvenlik zirvesi sonrasında ilk defa, PKK'yi “yasaklı örgüt” olarak ilan ettiğini duyurdu. Türkiye'nin istediği, PKK'nin “terör örgütü” ilan edilmesiydi; ancak Irak bunu kabul etmedi. Yanısıra **PKK'ye Irak'ta BM denetiminde “mülteci” statüsünün verilmesi, siyasi faaliyet ve silah taşıma yasağı konması gibi planlar da ifade ediliyor.** Bunun nasıl yapılacağı, PKK ile çatışmadan nasıl hayata geçirileceği konusu henüz net değil. ABD'nin de PKK için bu plana onay verdiği söyleniyor.

Irak yönetimi, Sincar, Kerkük ve Süleymaniye'de giderek güçlenmekte olan PKK'nin etkisini zayıflatmak ve kontrol altına almak istiyor elbette. Fakat Türkiye'nin Irak topraklarında PKK'ye düzenlediği-gelecekte düzenlemek istediği operasyonlardan da rahatsız. Bu nedenle diplomatik görüşmelerde bir “ortak hareket merkezi” kurmayı kabul etmekle birlikte *“Irak topraklarından başka bir ülkeye saldırı düzenlenmesine izin vermeyiz”* diyor. Böylece PKK'yi kendisinin kontrol edeceğini, Türkiye'nin Irak topraklarına karışması gerektiğini vurgulamış oluyor.

Sonuçta önümüzdeki dönemde PKK üzerindeki kontrolün artacağı görülüyor. Tam da **Erdoğan Irak'ta bu görüşmeleri yaparken, Belçika ve Fransa'da Kürt medyasına dönük baskınlar düzenlenmesi (aynı gün Türkiye'de de Kürt gazeteciler gözaltına alındı), Avrupa emperyalistlerinin de buna destek verdiğini gösteriyor.**

Erdoğan Bağdat'ta bu görüşmeleri yaptıktan sonra Erbil'e geçti. Bu, **Türkiye'nin IKYB'ye cumhurbaşkanı düzeyinde ilk ziyareti oldu.** Ziyaret bölgelerinin Türk bayraklarıyla donatılması, işbirlikçi Kürt yöneticilerinin ne kadar mutlu olduğunun ifadesiydi. Bu ziyaretin bir amacı, Kürt bölgesinde PKK'nin faaliyetlerini sınırlama konusunda anlaşma sağlamaktı. Ve çeşitli çevrelerde, *“önce bazı askeri operasyonlar yapılırsa bile, ardından çözüm süreci başlayabilir”* beklentisi oluşturdu. Ancak yakın vadede böyle bir girişim görünmüyor.

Erdoğan'ın Erbil'deki diğer hedefi ise, petrol akışını yeniden başlatmaktı. IKBY, Irak hükümetinin kontrolü ve onayı dışında Kerkük-Yumurtalık Boru Hattı'ndan Türkiye'ye sürekli petrol akışı sağlıyordu. Irak yönetimi ise iki ülke arasındaki anlaşmanın ihlali gerekçesiyle 2014 yılında tahkim davası açmış; 2023 yılında davayı kazanmıştı; bu nedenle IKBY'den Türkiye'ye petrol akışı durmuştu. Irak ayrıca Türkiye'den 1.4 milyar dolarlık tazminat talep etmişti. Bağdat yönetimi ile IKBY arasındaki sorunlar devam ettiği için, Erdoğan yine bir gedik açma, petrol sevkiyatını başlatma çabasına girişti; ancak somut-yasal bir anlaşma sağlayamadı.

İsrail mi Hamas mı?

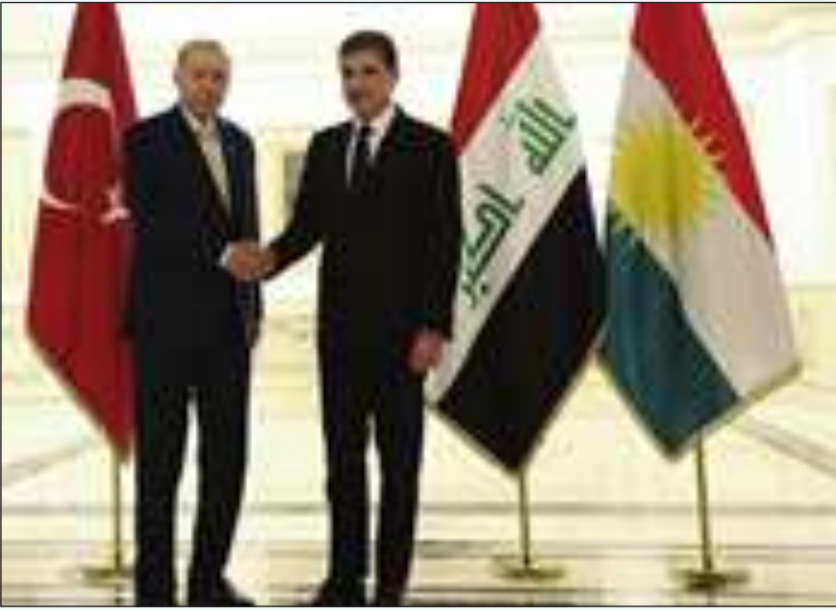
Erdoğan hem İsrail ile ilişkileri sürdürmek, hem de Hamas'a sahip çıkmak isterken, iki tarafın da tepkisini çekiyor.

Erdoğan'ın Irak ziyaretinin hemen öncesinde, 20 Nisan günü İstanbul'da Mısır Dışişleri Bakanı Samih Şukri ve Hamas Siyasi Büro Başkanı İsmail Haniye ile görüşme yaptı. Görüşme sonrasında **“Kuvayi Milliye neyse Hamas odur!” diyerek Hamas'a büyük bir destek verdi.** İsrail'den ise *“Erdoğan utanmalı”* tepkisi yükseldi.

Erdoğan'ın hem İsrail ile ilişkileri sürdürmesi, hem de Hamas'a destek vermesi çelişkili gibi görünüyor. Oysa değil. Erdoğan, ABD'nin de onayı ve yönlendirmesi altında Hamas ile ilişki kuruyor. Mesela **Hamas'ın üslenmiş olduğu Katar'dan çıkartılıp, Türkiye'ye taşınması gündemde.** Radikal İslamcı örgütlerin yatağına dönüşmüş olan Türkiye'nin, Hamas'ı da barındırması isteniyor. Bu, İran ile ilişkisi güçlü olan Hamas'ın İran'dan kopartılması için bulunan bir çözüm aslında; ve ABD bunu istiyor. Keza **Hamas'ın “ehlileştirilmesi” ve İsrail ile uzlaşması için de Erdoğan'ı görevlendiriyor ABD.**

Ancak bu çok hassas bir görev. Erdoğan Hamas desteğinde fazla ileri gittiğinde, “Kuvayi Milliye” gibi çok coşkulu sözler söylediğinde, Türkiye'deki dinci kitlelerin baskısıyla Filistin'e destek mitinglerini yaygınlaştırdığında, bu defa da İsrail'in ve ABD'nin tepkisini çekiyor.

Tam da bu nedenle Haniye görüşmesinin ardından yapılan sert açıklamalar, ABD'nin kurmaya çalıştığı dengeyi İsrail aleyhine bozduğu için,

Erdoğan'ın ABD ziyareti iptal edildi.

Şimdi Erdoğan, İsrail ile askeri ilişkileri, ticareti durdurmadığı için içeride büyük bir baskı altında. Bazı ihracat kalemlerini durdurduklarını açıklaması, bugüne dek inkar ettikleri İsrail ile ticari ilişkilerin 7 Ekim sonrasında da sürdürdüğünün itirafıydı aslında. Fakat “bazı kalemler” denmesi, halen ciddi bir ticari faaliyetin sürdürüldüğünü de gösteriyor. Dolayısıyla Filistin'i destekleyen kitlelerin baskısıyla atılan bu geri adım kitleleri tatmin etmekten uzaktı. Öte yandan İsrail ve ABD, Gazze'deki savaş nedeniyle tüm dünyanın tepkisini çekiyor ve Erdoğan'ın açık desteğini görmek istiyorlar. **Erdoğan, içeride halkın dışarıda ABD ve İsrail'in kışkacına sıkışmış vaziyette. Bu çelişki kolay sonuçlanacakmış gibi görünmüyor.**

***

Sonuç olarak **Erdoğan, seçim yenilgisini unutturmak için dikkatleri dış ilişkilere çekmeye çalışıyor.** Irak ziyareti ile PKK'yi yeniden hedefe çakmak, petrol akışını sağlayarak ekonomik açıdan rahatlamak, Kalkınma Yolu Projesi ile Türkiyeli şirketlere kaynak yaratmak istiyor. Yanısıra Hamas'a sahip çıkarak iç kamuoyundaki desteğini artırırken, İsrail ve ABD ile de ilişkilerini bozmamaya uğraşiyor. Bu arada Türkiye'ye gelen Almanya Cumhurbaşkanı Steinmeier, mültecilerin Türkiye'de kalmasını garanti altına almaya çalışıyor. Dünya Bankası da Türkiye'ye kredi verme şartı olarak, 50 milyarlık kredinin yarısının mültecileri istihdam etmesi için kullanılmasını koydu.

Ekonomik kriz içine kıvranan Türkiye, bir yandan uluslararası finans kurumlarından para dilenirken, bir yandan da başta komşu ülkeler olmak üzere bozulan siyasi ilişkileri düzelterek kendine alan açmaya çalışıyor. **Kitle desteği giderek**

eriyen Erdoğan yönetimi, bir kez daha savaş körükleyerek şoven duyguları kabartarak siyasal ömrünü uzatma çabasında. Fakat son ziyaretlerde görüldüğü gibi, bunu başarma şansı da artık daha zayıf. Değişen iç ve dış faktörler, Erdoğan yönetimi için çanların çaldığını gösteriyor.

Belçika ve Fransa'da Kürt basınına saldırılar

Belçika ve Fransa'da Med Tv ve Sterk Tv'ye 23 Nisan günü yapılan baskınlar, Kürt hareketine dönük yeni bir saldırı politikasının sonucuydu. 200'ü aşkın polisle binaların içine girilmiş, içindeki eşyalar dağıtılmış, kırılmış, bilgisayarlardan elektrik kablolarına kadar çok fazla eşyaya el konulmuştu. Aynı saatlerde Fransa'nın banliyölerinden Drancy semtindeki Demokratik Kürt Toplum Merkezi'ne de baskın yapılarak 6 kişi gözaltına alındı. Aynı gün Türkiye'de de Mezopotamya Ajansı basılmış, çalışanlar gözaltına alınmıştı. Bu saldırılar, emperyalist-kapitalist ülkelerin çıkarları doğrultusunda uluslararası işbirliği ve anlaşmaların hayata geçirilmeye çalışıldığıının göstergesidir. Bizler bugün bu türden saldırıları görmez ve tavır koymaz isek, saldırılar daha da büyüyecektir.

Emperyalist-kapitalist sistemin dünyada ekonomik, politik, sosyal, kültürel, çok yönlü yaşadığı krizler, daha da derinleşmektedir. Bu krizlerin faturasını biz yoksul işçi ve emekçilere ödetmeye çalışıyorlar. Sinsi, ikiyüzlü politikalarla, kirli savaşlar yaratarak hakları birbirine düşman etmeye, böylece sömürüye dayalı iktidarlarını sürdürmeye çalışıyorlar.

Belçika ve Fransa'daki baskınlar üzerine, Avrupa Demokratik Kürt Toplamlar Kongresi'nin (KCD-E) çağrısıyla, Avrupa'nın çeşitli ülkelerinde eylemler gerçekleştirildi. Eylemlerde, bu saldırı politikalarına büyük bir öfke vardı. Bu eylemler büyütmeli, güçlendirilmelidir. Avrupa'daki politik göçmenlere dönük hak gaspları ve sınırdışı politikaları, Kürt kurumlarına dönük saldırılar birleşik eylemle püskürtülmelidir.

Fransa PDD

Özel sektör eğitim emekçilerinin Taban Maaş mücadelesi

Özel okulların sayısı daha azken, öğretmenlerin kamudaki işlerinden ayrılıp özel sektörde çalışmalarını için kamudaki meslektaşlarının aldıklarından daha yüksek maaşlar teklif ediliyordu. Bu durumu garanti altına almak için de Özel Eğitim Kurumları Kanunu'na özel sektörde çalışan öğretmenlerin kamudaki denklemlerinden daha düşük maaşlar alamayacaklarını belirten bir madde eklendi. Özel Sektör Öğretmenleri Sendikası'nın başat talebi olarak gündeme gelen 'Taban Maaş' hakkı bu maddeyi ifade ediyor.

Özel Eğitim Kurumları Kanunu'ndaki taban maaş maddesi, 2014 yılında mevcut Milli Eğitim Bakanı Yusuf Tekin Milli Eğitim Bakanlığı Müsteşarı iken, patronların talebi doğrultusunda kaldırıldı.

Bugün baktığımızda sadece İstanbul'da 3 bin 545 özel okul, 2 bin 200 dersane ve 535 özel eğitim ve rehabilitasyon merkezi, belirtilen kurumlarda çalışan binlerce eğitim emekçisi var. O zamandan bu zamana özel eğitim kurumlarında çalışan eğitim emekçileri asgari ücret düzeyindeki ve bazen altındaki maaşlarla, patronların hukuksuz mesai dayatmalarıyla, mobbing ve sömürünün en yoğun haliyle, hukuksuz 10 aylık sözleşmelerle yaşam mücadelesi veriyorlar.

Özel Sektör Öğretmenleri Sendikası (kısaca Öğretmen Sendikası) 2021 yılı ağustos ayında kuruldu. Başta özel sektör öğretmenleri olmak üzere özel sektörde çalışan bütün eğitim emekçilerini örgütleme hedefiyle yoluna devam ediyor. **Özel okullar, kolejler, özel eğitim ve rehabilitasyon merkezleri, kurs merkezleri, vakıf üniversiteleri, sürücü kursları, belediyelerin açtığı kurslar sendikanın ana çalışma alanlarını oluşturuyor,** bunların yanında kamuda çalışan ücretli öğretmenler de sendikaya üye olabiliyor.

Öğretmenler Sendikası öncülüğünde özel sektör eğitim emekçilerinin başat talebi de taban maaş hakkı. Sendika kurulduğu günden beri öncelikli olarak taban maaş mücadelesi veriyor. Bu mücadele ile toplum nezdinde taban maaş hakkını ve özel sektör eğitim emekçilerinin yaşam mücadelesini tartışır hale getirdi.

Sendika tarihinde taban maaş mücadelesinin bazı dönüm noktaları var: Bunlardan ilki **30 Ağustos 2022'de Milli Eğitim Bakanlığı'na yürümek istediklerinde polis biber gazlı, coplu saldırısı ve 8 öğretmenin gözaltına alınması.** Ancak öğretmenlerin bu saldırı karşısında geri adım atmaması ve mücadeleyi yükseltmeleri, sendikanın öğretmenler arasında yayılmasını sağladı, Milli Eğitim Bakanlığı'nı sendikayı ve taleplerini dikkate almak zorunda bıraktı.

Bir diğer dönüm noktası ise; **30 Ağustos 2023'te patronların derneği olan Türkiye Özel Okullar Derneği (TÖZOK) önünde yapmak istedikleri basın açıklamasına devletin saldırması ve 30 öğretmeni İstiklal Caddesi üzerinde çevirerek darp ve ters kelepçe ile gözaltına almasıdır.** Odakule önünde polis ablukasına alınan öğretmenler, ablukaya ajitasyon ve sloganlarla karşılık verdiler, asla geri adım atmadılar, en geri unsurlarda bile taban maaş hakkını tartışır hale getirdiler.

Öğretmen Sendikası 1 Ekim 2023'te Ankara'da Milli Eğitim Bakanlığı'na yürüyeceğini duyurmuştu, ancak

o gün İçişleri Bakanlığı önünde gerçekleşen bombalı saldırıdan dolayı bu eylemi 29 Ocak 2024 tarihine ertelemek zorunda kaldılar.

29 Ocak 2024'e gelindiğinde ise, 500 kadar özel sektör eğitim emekçisi ve dost sendikalar, parti ve kurumlar, dondurucu soğukta Kızılay'dan TBMM önüne yürüdü. Yürüyüş esnasında sendikaların önünü kesen polis, pankartı indirmeye ve sloganları susturmaya çalıştı. Öğretmenlerin cevabı pankartın daha yukarı kaldırılması, sloganların daha gür atılması oldu. Polis geri adım atmak zorunda kaldı. Yürüyüş meclisin Çankaya Kapısı'nın yanındaki Milli Egemenlik Parkı'na kadar sürdü. Parka gelindiğinde sloganlar, ajitasyon konuşmaları devam etti, kazanım elde edilen okullardaki öğretmenler ve mücadelenin devam ettiği okullardan öğretmenler konuşmalar yaptılar. Taban maaş hakkının eğitim emekçileri için neden elzem olduğu anlatıldı. **Yaklaşık 2 saat süren konuşmaların ardından bakanlıktan bir cevap gelmeyince, meclise doğru yürüyüşe geçildi.** Polis bir kez daha önlerine barikat kurdu, müdahale edileceği konusunda anonslar yapıldı. Ancak **öğretmenlerin kararlılığı karşısında geri adım attilar. Öğretmenler kol kola girip ablukayı zorlayarak yürümeye devam etti.** Dondurucu soğuk altında yaklaşık 5 saat süren görüşme çağrılarının ardından bakanlık görüşme talebini kabul etti. Bakan yardımcısı sendika yönetiminden bir heyet ile görüştü ve Milli Eğitim Bakanı Yusuf Tekin'in önümüzdeki hafta sendika ile görüşmek için randevu verdiğini, Nisan ayında yapılacak eğitim komisyon görüşmelerinde sendikanın da bilgilendirileceğinin sözünü verdi.

5 Şubat 2024'te sendika yönetimi, Milli Eğitim Bakanı Yusuf Tekin ile görüştü. Yusuf Tekin, Özel Eğitim Kurumları Kanunu'nda düzenlemeye gidileceğini, taban maaş talebinin ve özlük haklarının nisan ayında yapılacak komisyon toplantısında gündeme getirileceğini söyledi. Nisan ayına gelindiğinde bakanlık yine "kapı duvar" oldu. Sendikaların görüşme talepleri cevapsız kaldı. **Öğretmen Sendikası, bakanlığa teslim edilmek üzere öğretmenlerin taban maaş taleplerini belirten 15 bin imza topladı.** 22 Nisan 2024'te sendikadan bir heyet imzaları teslim etmek üzere bakanlık önüne gitti, ancak yetkililer imzaları teslim almayacaklarını bildirdiler. Bunun üzerine tüm Türkiye'de meydanlara çıkma çağrısı yapıldı, öğretmenler çeşitli şehirlerde aynı gün sokağa çıkarak basın açıklamaları

yaptılar. Öğretmenlerin meydanlara çıkacağından koran bakanlık imzaları teslim almak zorunda kaldı.

24 Nisan 2024'te bir televizyon programına katılan Yusuf Tekin, taban maaş hakkı sorulduğunda öyle bir yetkisi olmadığını, özel okul temsilcileri adı altında patronlarla görüştüğünü ve onların taleplerini kabul ettiğini açıkladı. Sınıfına uygun olarak, binlerce eğitim emekçisinin talebini görmezden gelen bakan ve bakanlık, 3-5 patronun talebini kabul ettiğini açıkça ilan etti.

Özel Sektör Öğretmenleri Sendikası 26 Mayıs 2024'te kitlesel bir katılımı tekrar bakanlık önüne gidecek. Öğretmenlerin taban maaş hakkı etrafında şekillenen asgari değil, insanca yaşam mücadelesi devam edecek. Eğitim emekçileri mücadeleyi yükselttikleri sürece, hiç şüphesiz ki haklı ve meşru taleplerini kazanacaklar. Bugüne kadar yaptıkları gibi, kazanmanın mücadeleyi yükseltmekten başka bir yolu olmadığını bilerek hareket ediyorlar.

29 işçinin katledilmesi protesto edildi

İstanbul Gayrettepe'deki Masquerade Club'ta 2 Nisan'da çıkan yangında 29 işçi katledildi. Daha ilçe'te yaşanan madenci katliamının izleri ve acısı tazeyken, 29 işçi kapitalizmin kar hirsına kurban edildi. Mekandaki tadilat çalışması sırasında yaşanan patlamadan sonra ortaya dökülenler ise iş sağlığı ve güvenliğinin nasıl hiçe sayıldığını bir kez daha gözler önüne serdi. 1987'de ruhsat alınmasına rağmen uzun yıllar hiçbir denetim yapılmadan ve aralıklarla isim değiştirilerek bu denetimlerin sürekli ertelendiği, son ruhsat değişikliğinin ise 2018'de yapıldığı anlaşıldı. Ne bakanlığın, ne belediyenin denetimlerini düzgün bir şekilde yaptığı ortaya çıktı. Mahallede oturanların şikayetlerine rağmen faaliyetlerini devam ettiren kulübü korumak için ise mafyanın etrafta konuşlandığı öğrenildi. Çıkan yangında işçilerin bazıları yanarak, bazıları da dumandan boğularak öldü. Bu katliamı protesto etmek için sendikalar ve meslek örgütleri eylemler yaptı. 3 Nisan'da öğlen saatlerinde DİSK açıklama yaparak sorumluların cezalandırılmasını istedi.

Akşam 18.30'da da ilerici sendikalar ve devrimci kurumlar bir basın açıklaması yaptı. Açıklamada yaşanan ihlaller sıralandı. İşçilerin, kapitalizmin kar hırsı uğruna katledildiği vurgulandı. Bundan önceki katliamlarda sorumluların yargılanmadığı ve ceza alınmadığına değinildi. Katliamda sorumluluğu

olan patron, bakanlık, belediye ve devlet kurum yetkilerinin cezalandırılması istendi.

Eyleme aralarında Proleter Devrimci Duruş okullarının da bulunduğu kurumlar flamarları ve dövizleriyle katıldı.

Gerici bir eğitim müfredatı daha: Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli

26 Nisan 2024 günü "Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli" ismini taşıyan yeni gerici eğitim müfredatı kamuoyuna sunuldu. Milli Eğitim Bakanlığı'nın internet sitesindeki duyuruya göre yeni eğitim müfredatı; sadece son bir yılın değil, on yıllık uzun bir çalışmanın ürünü. İncelenmesi ve geri dönüş yapıp revize edilmesi için bir hafta süre tanınan yeni eğitim müfredatını oluşturan dersler ise şöyle: Türkçe, Matematik, Fen Bilimleri, Hayat Bilgisi, İnsan Hakları, Vatandaşlık ve Demokrasi, Sosyal Bilgiler, İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük, Türk Dili ve Edebiyatı, Fizik, Kimya, Biyoloji, Coğrafya, Tarih, Felsefe, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, Peygamberimizin Hayatı, Kur'an-ı Kerim, Temel Dini Bilgiler.

Yeni eğitim müfredatının 2024-2025 eğitim öğretim yılı itibarıyla her kademenin ilk sınıflarında (1.-5.-9.sınıflar) uygulanması planlanıyor. Buna göre din derslerinin sayısının arttığını; pozitif bilim derslerinin içeriklerinin azaltıldığını ve dinci-gerici bir bakış açısıyla ele alındığını görüyoruz. Mesela biyoloji dersi öğretim programında şu ifadeler geçiyor: "Öğrenciler, bilim ve yaratılış arasındaki ilişkiyi anlamlandırarak daha derin bir kavrayışa sahip olabileceklerdir. Bu doğrultuda canlıların varoluşuyla ilgili doğruluğu ispatlanmamış teoriler olmakla birlikte Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli kapsamında geliştirilen biyoloji dersi öğretim programıyla yürütülen eğitim öğretim süreçlerinde yaratılış teorisi benimsenmektedir."

Yeni eğitim programıyla birlikte Tarih, Edebiyat gibi derslerde "kültür ve medeniyetimize yön verenler" vurgusuyla gerici-faşist isimlere referans veriliyor; bu isimler bu derslerde konu başlığı olarak okutuluyor. 'Değerler Eğitimi' adı verilen gerici düşünceler, tüm derslere yaygınlaştırılıyor; kamusal, laik, karma eğitim modelinin son kırıntıları yok edilmeye çalışılıyor; kız çocuklarının eve kapatılmasının, çocuk gelinlerin sayısının artmasının önü açılıyor. Düşünmeyen, sorgulamayan, boyun eğen ve hayatını dinci safsatalarla geçiren bir nesil yetiştirilmek isteniyor.

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli isminde, "eğitim" yerine "maarif" kelimesinin kullanılması bilinçli bir tercih. Dinci-gerici camiada bilime dair bir eğitimin yeterli olmadığı, "dinen ve ahlaken" de eğitim verilmesi gerektiği anlamında kapsayıcı olarak maarif kelimesi

sıklıkla kullanılıyor. Yeni eğitim modelinin fikir babaları arasında bir isim öne çıkıyor: Nurettin Topçu. Kendisinin "Türkiye'nin Maarif Davası" adında bir kitabı da bulunuyor.

Nurettin Topçu gedikli antikomünistlerden. Türk- İslam düşüncesinin "önemli" kabul edilen şahıslarından biri. Kendisinin "Necmettin Erbakan'ın da intisab ettiği Nakşibendi şeyhi Abdülaziz Bekkine'nin öğrencisi" olduğu biliniyor. Abdülaziz Bekkine ise bugün İskenderpaşa Cemaati ya da Hakyolcular olarak bilinen tarikatın kurucusu. AKP ve Gülenlilerin arasının bozulmasından sonra, Gülenlilerden boşalan koltukları Hakyolcuların doldurdukları bilinen bir durum. Yargıda, YÖK'te ve Milli Eğitim Bakanlığı'nda güçlüler. Nurettin Topçu da bu tarikatın fikrîsel zeminini hazırlayanlardan. Dolayısıyla yeni eğitim müfredatının Hakyolcuların ürünü olduğunu söylemek yanlış olmaz. Karabük Üniversitesi ve fuhuş çetesi olaylarında da gördüğümüz üzere Hakyolcular devletin önemli kademelerinde yer sahibi olmaya ve gerici-sapık fikirlerini AKP hükümeti yoluyla çocuklarımıza ve gençlerimize enjekte etmeye devam ediyorlar.

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin açıklanmasının ardından sendikalardan, siyasi partilerden, demokratik kitle örgütlerinden tepkiler gecikmedi. Çeşitli şehirlerde Eğitim-Sen basın açıklamaları, eylemler yaptı. Veli-Der de bu eylemlere destek verdi. Geçtiğimiz günlerde CHP Milletvekilleri de Milli Eğitim Bakanlığı önünde yeni müfredatı protesto etti.

AKP'nin iş başına getirildiği günden beri oluşturmak istediği dindar nesil için dinci-gerici bir eğitim modeli gerekiyordu. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli de 2012 yılında uygulamaya geçen 4+4+4 eğitim modeli ve ÇEDES Projesi'nden sonra bu basamağın son halkası oluyor.

Kamuoyuna sunulan taslak, 3 binden fazla sayfası olan bir metin. Sadece bu bile, "incelemeye açılan" bir "taslak" olmadığını görmek için yeterli. 7 gün içinde bu kadar sayfanın incelenmesi de, görüş ve alternatif oluşturulması da mümkün değil. Bazı çok belirgin konularda yapılacak uyarı ve "öneri"lerin ise dikkate alınmayacağı ortada. AKP, eğitimi daha da gericileştirme için kendi programını hazırlamış; "demokrat" görünmek için önden yayınlamış. Geçen 20 yıl içinde, eğitime yaptıkları her müdahale tartışıldı, eleştirildi, öneriler getirildi; ancak bir sonuç alınmadı.

Dinci-gerici-faşist odakların çocuklarımıza ve gençlerimize yönelen bu saldırıları devam edecek. Bize düşen; sermayeye, faşist devlete ve kullanışlı aparatlarına karşı topyekun mücadeleyi yükseltmektir. Bu mücadelenin yolu da "sınıfa karşı sınıf" kimliğimizi, yaşamak ve yaşatmak için diğer sınıfları yok etmemiz gerektiğini kavramaktan geçiyor.

İsviçre 1 Mayıs'ında polisi protesto

1 Mayıs sabahı saat 10'da Basel'in merkezi yerlerinden Messeplatz'da toplanmaya başladık. Sendikalar ve partiler önde, anti-faşist blok arkada, Türkiyeli grupların da içinde olduğu yürüyüş kolu oluşturuldu. Biz de pankartımızla yürüyüşte yerimizi aldık. Yaklaşık 1500 kişilik kitle, şehir merkezinden geçerek Barfüzplatz'a ilerledi. Coşkulu geçen yürüyüşte yer yer kitle durdu, günün anlam ve önemi-ne ilişkin konuşmalar yapıldı.

Geçtiğimiz yıl yapılan 1 Mayıs yürüyüşü sırasında, Basel Emniyet Müdürü'nün özel saldırgan kararları çok büyük tepki toplamıştı. Gün boyu süren saldırılar ve 1 Mayıs'a karşı yasakçı tutumları nedeniyle kitle zaten öfkeliydi. Bu yıl, o emniyet müdürünün büyük bir pankarta kara kalem resmi yapıp, yürüyüş sırasında emniyetin önüne bırakıldı. Kitlenin içinden maskeli gençler bu resme domatesler fırlattı, kırmızı boya atıldı. Bu eylem kitlede büyük bir coşku yarattı.

Miting alanına vardığımızda, sendika ve partiler miting alanının önündeki tramvay caddesini de işgal ederek alternatif kürsü oluşturdu. Belediyenin bilet satış yeri olarak kullandığı bir yapının çatısı kürsü olarak kullanıldı. Çünkü sendikalar ve partiler, kürsüyü kullanma konusunda anlaşma sağlayamamıştı.

Konuşmalar bittikten sonra, kitlenin yakın bölgelerdeki 1 Mayıs programlarına da katılması için anonslar yapıldı. 1 Mayıs yürüyüşü militan ve coşkulu geçmişti; miting alanında ise festival havasında, yemeli-içmeli, eğlenceli bir etkinlik düzenlendi.

Kahrolsun Ücretli Kölelik Düzeni!

Yaşasın Proletarya Enternasyonalizmi! Yaşasın 1 Mayıs!

İsviçre PDD

Hapishanelerde hak ihlalleri sürüyor

MKP davasından 30 yıldır hapiste olan Ali Şen'in tahliyesi ikinci kez ertelendi. 23 Ekim'de tahliye olması gereken Şen'e Cezaevi İdare ve Gözlem Heyeti tarafından pişmanlık dayatmasında bulunulduğu öğrenildi. 16 Nisan 2024'te tahliye edilmesi gereken Rozerin Kalkan'ın tahliyesi de 11 ay ertelendi. Burada da Cezaevi Gözlem Heyeti'nin şartlı tahliyenin bir hak olarak algılanmaması gerektiğini belirterek erteleme kararı aldığı ortaya çıktı.

İstanbul Bakırköy Kadın Hapishanesi'nde 28 Mart'ta görüşe giden kadın tutsaklara ayakkabı çıkarması dayatıldı. Buna karşı çıkan tutsaklara ise cezaevi idaresi tarafından disiplin soruşturmaları açıldı.

Silivri Hapishanesi'nde hastane dönüşü tutsak Ali Haydar Ateş'e çıplak arama dayatıldı. Bunu kabul etmeyince kamerasız odada işkenceye uğradı.

Abdullah Öcalan üzerindeki tecritin kaldırılması için açlık grevine devam eden tutsaklara disiplin cezaları verildi.

ÇHD'li avukatlar Selçuk Kozağaçlı ve Barkın Timtik'e "örgüt üyeliği"nden verilen cezalar Yargıtay tarafından onandı.

Şubat ayında Çağlayan'daki adliye eyleminin ardından düzenlenen operasyonla tutuklanan TAYAD'lılar ve Halk Cepheçileri sürgün sevklerle Anadolu'nun çeşitli hapishanelerine götürüldüler. Hapishane koşullarını protesto eden Cem Dursun ve Oktay Kelebek, Kırıklar Hapishanesi'nde 24 Şubat'tan itibaren açlık grevine başladı.

İHD İstanbul Şubesi, Marmara Hapishaneleri'nde 2024 yılının ilk üç ayında yaşanan hak ihlalleri raporunu açıkladı. Raporda 1076 hak ihlalinin olduğu tesbit edildi. Sağlık, iletişim, haksız yargılama, tutuklanma, disiplin cezaları, işkence, kötü muamele vb. ihlalleri sıralandı.

İran'ın İsrail'e saldırısı ne anlatıyor?

İran 13 Nisan gecesi İsrail'e, en az 300 SİHA (Sıhahlı İnsansız Hava Aracı) ve füze ile saldırı düzenledi. Füzelerin önemli bir kısmı, İsrail topraklarına girmeden imha edildi.

İsrail 1 Nisan günü Suriye'nin başkenti Şam'da bulunan İran Konsolosluğu'na hava saldırısı düzenlemiş, bu saldırıda 7 İran Devrim Muhafızı ve 6 Suriye vatandaşı ölmüştü. İran 13 Nisan gecesi yaptığı saldırının, İsrail'in konsolosluk saldırısına karşı misilleme olduğunu duyurdu.

İran-İsrail ilişkileri, Ortadoğu'nun kalbinde önemli gerilim noktalarından biridir. Geçmişte İran'a ait hedeflere birçok saldırı düzenleyen İsrail, ilk defa doğrudan askeri olmayan bir hedefe, konsolosluk binasına saldırı düzenlemişti. Benzer biçimde İran da ilk defa doğrudan İsrail topraklarına saldırdı.

Bir başka önemli nokta ise, savaşın iki tarafı da tek başına olmadığını gösterdi. **İran, saldırıyı İran, Irak, Suriye ve Yemen topraklarından yolladığı füzelerle düzenledi; bu füzeler, daha İsrail sınırlarına yaklaşmadan İsrail, ABD, İngiltere, Fransa ve Ürdün tarafından vuruldu.** Füzelerin çok küçük bir kısmı İsrail hava sahasına ulaşabildi.

"Kontrollü misilleme"

İran'ın saldırıyı başlatmadan önce ABD'ye ve diğer taraflara haber vermiş olması, özellikle zarar veremeyecek hedeflere yönelmesi ve elindeki güçlü füzeler yerine asıl olarak SİHA'ları kullanması gibi unsurlar, bu saldırının "danışıklı dövüş" ya da "tiyatro" olduğu yönündeki değerlendirmeleri artırdı.

Oysa bölgedeki siyasi-askeri dengeler, bu söylemlerden daha karmaşık bir tablo oluşturuyor.

En başta, İran'ın 11 Eylül saldırılarından bugüne geçen yaklaşık 23 yıl içinde, ABD'nin temel hedefi olduğunu, Afganistan, Irak, Libya ve Suriye aşamalarından geçen savaşa İran'ı da dahil etmek için büyük bir çaba harcadığını hatırlatalım. Ancak **İran, ne zaman hedefe çakılsa, çeşitli manevralarla savaşa girmemeyi başardı; savaşı kendi topraklarında değil, başka ülkelerin topraklarında yürüttü.** Bölgedeki savaşların çoğunun arkasında İran vardı; uzunca bir süre İran üç ülkede birden (Suriye, Irak ve Yemen) savaştı.

Elbette ABD, bu ülkelerdeki savaşlarda başarısız olmasının arkasında İran olduğunu biliyordu. Kimi zaman İran'ın içini karıştırarak, İran'daki muhalif hareketlerin yükselmesi için uğraşarak; kimi zaman İran'ın başka ülkelerdeki askeri hedeflerini vurarak (Devrim Muhafızları Komutanı Kasım Süleymani'nin Ocak 2020'de Irak'ın başkenti Bağdat'ta öldürülmesi gibi) İran'ı bir biçimde sürekli saldırı altında bıraktı. Ancak ABD de İran'ı doğrudan savaşa dahil etmek konusunda çok net adımlar atmadı. Çünkü **Ortadoğu'da sürmekte olan savaşlar, ABD'nin planladığından çok daha uzun, zorlu ve pahalı biçimde ilerliyordu. Bu kargaşanın içine İran'ı da dahil etmek, ABD açısından çok daha kötü sonuçlar yaratabilirdi.**

Diğer taraftan, İsrail'in Şam'daki İran Konsolosluğu'nu hedef alarak İran'ı sahaya-savaşa çekme çabası, **İsrail hükümetinin son dönemde yaşadığı sıkışma içinde, bir dikkat dağıtma hamlesiydi.** Konsolosluk saldırısı, İran için görmezden gelinmeyecek düzeyde büyük bir saldırıydı ve mutlaka bir misilleme gerekiyordu. Ancak **İran, bu**

misillemenin, kendisini savaşa sokmayacak düzeyde olması için büyük çaba harcadı. Hem ABD'ye hem İsrail'e meydan okudu, tehdit etti, mecbur kalırsa savaşımaya hazır olduğunu çeşitli biçimlerde ifade etti. Ancak cevabının "misliyle" olmayacağını da özellikle belirtti ve İsrail'e düşük etkili füzeleri göndermeden önce haber verdi.

İran'ın bu sabırlı ama kararlı tutumunu "danışıklı dövüş" olarak okumak, ABD'nin yaşadığı güç ve hegemonya kaybını görmeyen; dünyanın herhangi bir noktasındaki her gelişmenin ABD tarafından kurgulandığını, bütün ülkelerin "ABD uşağı" olduğunu zanneden yanılısamanın ürünüdür. Özellikle Çin ve Rusya emperyalistlerinin bölge ülkeleriyle kurduğu bağımlılık ilişkileri Ortadoğu'daki dengeleri daha karmaşık hale getirmektedir. Hele ki İran'ın, ABD'nin bölgeye dönük tüm politikalarının açıkça karşısında yer aldığını, Rusya ve Çin ile bağlantılı biçimde hareket ettiğini görmemek büyük hatadır.

İsrail'in Gazze'de sıkışması

İsrail yönetimi bir süredir, içeride ve dışarıda çok yönlü biçimde baskı altında. Bunun en önemli yanını Filistin'le yürüttüğü savaş oluşturuyor. **İsrail bu savaş konusunda, kendi ülkesinde de, diğer devletler nezdinde de meşruluk oluşturamadı.** 7 Ekim'de Hamas'ın İsrail'e saldırısından bu yana, ABD gibi doğrudan İsrail destekçisi ülkeler bir yana, açıktan İsrail'in yanında duran bir devlet yok denecek kadar az. Türkiye gibi bazı ülkeler İsrail ile ekonomik-siyasi ilişkilerini aynı biçimde sürdürmeye çalışsalar bile, bunu gizli-kapaklı yapmak zorunda kalıyorlar. Çünkü İsrail, Gazze'de çok açık bir katliam yürütüyor; onbinlerce sivil pervasızca katlediyor; Gazze'nin kuzey kesimlerini zaten ele geçirmiş olduğu halde, Gazze'nin güneyinde bulunan ve kuzeydeki sivillerin de kaçmış olduğu Refah kentine saldırmaya hazırlandığını duyurmaktan çekinmiyor, BM'nin çıkardığı ateşkes kararlarına uymuyor. Bu koşullarda, **İsrail'le ilişkilerini sürdüren ülkeler de, Gazze'deki savaşa destek vermediklerini belirtmek zorunda kalıyorlar.** Hatta Netanyahu'nun "*Filistin devletinin kurulmasına karşı olduğunu*" açıklamasının ardından, ABD emperyalizmi bile "iki devletli çözüm" için çalışmaya devam edeceklerini açıklamak, İsrail'i eleştirmek zorunda kaldı.

Kaldı ki **Netanyahu hükümeti, bu savaş nedeniyle İsrail halkının da büyük tepkisini çekiyor.** İsrail'deki "Diyalog Merkezi"nin yaptığı araştırmaya göre, İsrail'de yaşayan her 5 Yahudi'den 4'ü, Filistinlilerin 7 Ekim'de başlattığı saldırı için de, saldırı sonrası yaşanan savaş ve bu savaşın İsraililer üzerindeki etkileri için de kendi hükümetlerini suçluyorlar. Hatta bunu,

doğrudan protesto eylemleriyle gösteriyorlar. **Savaş karşıtları ve İsraili esir askerlerin aileleri bu protestoların başını çekiyor.** Filistinli sivillerin öldürülmesi ve İsraili esir askerler için Netanyahu hükümetinin yeterince çaba göstermemesi bu eylemlerin gündemleri arasında. Diğer taraftan ultra Ortodoks Yahudiler de, yeni kabul edilen zorunlu askerlik yasasına tepkileri nedeniyle eylemler yapıyor, asla askere gitmeyeceklerini duyuruyorlar. İsrail'de kadın-erkek her vatandaşın 3 yıl zorunlu askerlik yapması gerekirken, bugüne kadar ultra Ortodoks Yahudiler bundan muaf tutuluyordu.

Ve bu eylemlerin önemli taleplerinden biri de erken seçim yapılması. Ülke tarihinin en sağcı hükümeti olarak tanımlanan Netanyahu hükümeti, Gazze saldırısı başlamadan önce büyük protesto gösterileri ile karşı karşıyaydı. Özellikle **Temmuz 2023'te çıkartılan, yargı sisteminin hükümeti kontrol ve denetleme yetkilerinin zayıflatıldığı, hükümetin yetkilerinin artırıldığı yasa, büyük bir kitle hareketine yol açmıştı.** Bu yasaya karşı, askeri ve yargı kurumlarının hükümete dönük tepki açıklamalarının yanısıra, onbinlerce kişinin katıldığı yürüyüşler, grevler, yol kapatmalarla dolu ve devletin pervasızca saldırdığı eylemler yaşanmıştı. **39 hafta boyunca süren gösteriler, 7 Ekim saldırısının ardından durdu.** Şimdi savaş karşıtı hareket ve hükümete dönük tepki biçiminde yeniden yükseliyor ve yönetimi sıkıştırıyor.

***

İsrail'in 1 Nisan'da İran konsolosluğuna dönük saldırısını ve İran'ın verdiği düşük düzeydeki cevabı bu koşullar içinde değerlendirmek gerekiyor. **İsrail, Gazze'de ve ülke içinde yaşadığı sıkışma içinde, kendisine yeni kanallar yaratmaya çalışıyor.** İsrail saldırısına İran'ın "misliyle" yanıt vermesi, savaşın İran'a sıçramasına; İsrail içindeki kitle hareketlerinin, savaş bahanesiyle vahşi biçimde bastırılmasına; erken seçim taleplerinin savaşın ateşi içinde unutturulmasına; İsrail'in yeniden uluslararası arenada meşruiyet oluşturmasına (İran füzelerinin İngiltere, Fransa, Ürdün ve ABD tarafından karşılandığını hatırlatalım); İran'ın baş düşmanı olan ABD ve diğer Batılı emperyalistlerin İsrail'e dönük desteklerinin artmasına yol açabilir.

Keza **ABD'nin, Ukrayna'da artık Zelenski'nin kaybetmeye başladığı savaş nedeniyle, Ortadoğu'da İran üzerinden yeni bir cephe açmaya ihtiyaç duyuyor olması ihtimalini de dikkate almak gerekiyor.** İran'ın İsrail'e misilleme yapmadan önce ABD üzerinden haber gönderme çabasının, ABD tarafından sert ve İsrail'e destek çıkan biçimde karşılanmasının nedeni bu olabilir.

Diğer taraftan, **böyle bir saldırının Lübnan Hizbullahı başta olmak üzere Yemen'den, Suriye'den çok yönlü katılımları artıran ve İsrail'i zorlayan, bölgeyi kan gölüne çeviren bir savaşa dönüşmesi ihtimali de var elbette.** Rusya ve Çin'in de İran'ı yalnız bırakmayacağını hesaba katmak gerekiyor.

Bütün bu koşullar içinde, İsrail İran'a saldırısını büyütür mü, İran'ın gönderdiği SİHA'lar üzerinden bir "mağduriyet" ve "meşruiyet" oluşturarak misillemelerini artırır mı, henüz belli değil. Çünkü olası bir savaşın, ABD ve İsrail'e faturası çok daha büyük olabilir. Ancak **bazen, bir savaştaki tıkanmanın yarattığı zorlanma, tıkanıklığın başka bir savaşla açılmasını zorunlu hale getirebilir.** Emperyalist politikalar içinde bunun çokça örneği yaşanmıştır. Bölgedeki gelişmelerin ne yönde ilerleyeceğini ise zaman gösterecektir.

18 Nisan 2024 tarihinde internet sitesinde yayınlandı.

“Faili meçhul”

cinayetlerin belgesi bulundu

1990'lı yıllarda Kürt işadamlarına yönelik arka arkaya cinayetler işlenmiş ve bunlar “faili meçhul” olarak gösterilmişti.

Bu sürecin en tepeden gelen emirle başlatıldığını ortaya koyan belge, geçtiğimiz günlerde kağıt hurdacısından çıktı. Özal'ın İstanbul-Balmumcu'daki evinin satılması, evi satın alanların da evdeki kitap ve dokümanları bir kağıt hurdacısına satmasıyla ortaya çıkan belgeler, Kürt işadamlarına dönük cinayetleri yeniden gündeme taşıdı.

10Haber'den Masum Gök'ün ulaştığı belgeler arasında, Milli Güvenlik Kurulu'na (MGK) ait “faili meçhul” denilen cinayetler de vardı. MGK Genel Sekreterliği tarafından 22 Ocak 1993'te dönemin cumhurbaşkanı Özal'a sunulmak üzere başyaverine teslim edilen belge, “gizli” damgasını taşıyor. **Bu raporda, jandarmaya verilen talimatlar yer alıyor; talimatlardan biri de “örgüte destek sağladığı bilinen işadamlarına karşı özel tedbirler uygulamak” şeklinde geçiyor.**

31 yıl sonra Özal'ın evinde çıkan “gizli” belge, önceki yıllarda çokça tartışılan kontrgerilla örgütlenmesinin Milli Güvenlik Kurulu'nun emriyle bu cinayetleri gerçekleştirdiğini ortaya koydu.

'90 yıllar ve kontrgerilla cinayetleri

'90'lı yılların başbakanı Tansu Çiller, 4 Kasım 1993'te şu açıklamayı yapmıştı. *“Elimizde PKK'ye yardım eden Kürt işadamlarının listesi var. Listede 60 kadar isim bulunuyor. Devlet PKK'yle olduğu gibi, PKK'ye mali destek sağlayanlarla da her biçimde mücadele edecektir.”*

Bu açıklamadan sonraki 3 yıl içinde 19 Kürt işadamı öldürüldü. Susurluk olayından sonra 1998 yılında Başbakanlık Teftiş Kurulu tarafından hazırlanan bir raporda, Çiller'in bu sözleri “Susurluk olayının başlangıcı” olarak nitelendirildi.

Bu infazların gerçekleştiği dönem, Mehmet Ağar Emniyet Genel Müdürü idi. Ağar, “Özel Harekat Dairesi”ni oluşturdu ve başına MİT'ten emekli Korkut Eken'i getirdi. MİT içinde ise Mehmet Eymür'e bağlı subaylardan ve sivil faşist katillerden bir grup oluşturuldu. Keza **JİTEM adı altında, içinde korucuların da yer aldığı cinayet şebekeleri kuruldu.** Susurluk'ta bir “kaza” sonucu ölen Abdullah Çatlı, bu cinayetleri işleyen katillerden biriydi. Cezaevi firarisi ve İnterpol tarafından aranan biri olduğu halde Emniyet Müdür Yardımcısı ile aynı arabada ölüm bulundular. Çatlı'nın telefon kayıtlarında mafya lideri Sedat Peker ve JİTEM'in kurucularından Veli Küçük'ün adının geçtiği sonradan ifşa edildi.

O dönem “faili meçhul” cinayetlerde ölenlerin sayısı binleri buldu. Dönemin cumhurbaşkanı Demirel'in Başbakan Necmettin Erbakan'a yazdığı bir mektupta, Mehmet Ağar ve İbrahim Şahin'in adı geçiyor ve olaylarla doğrudan bağlantılı olabileceği söyleniyor. *“Suça karışan asgari 100-120 kişi vardı. Bunlar devlet emrinde çalışan katillerdir”* deniliyor. Keza Susurluk'tan sonra hazırlanan raporda, bir astsubay şunları söylüyor: *“Akşam istihbarat örgütleri bize bir liste verirdi, sabahleyin de bu listeleri gider vururlardı.”*

Cinayetleri işleyenler, devlet içinde çeteleşmeye başlayınca, Susurluk olayı onları tasfiye etmenin zemini olarak kullanıldı. Çünkü **bu katiller sürüsü, uyuşturucu dahil her tür yasa-dışı işi kendileri yapıyor ve büyük vurgunlar vuruyordu.** PKK'ye yardım ettikleri savıyla öldürülen işadamı veya mafya liderlerinin pazar alanlarını ele geçirdiler. Hatta **“Çiller Özel Örgütü” adıyla bir örgütlenmenin yaratıldığı, Suriye'den gelen uyuşturucunun Ege üzerinden Avrupa'ya gönderildiği, bunun da başında Susurluk'ta ölen Abdullah Çatlı ve Hüseyin Kocadağ olduğu öne sürüldü.**

Fakat her çetede olduğu gibi ganimetin paylaşımında sorunlar yaşandı ve içlerinden itirafçılar çıkmaya başladı. Bunlardan biri de Ayhan Çarkın'dı. Çarkın, 1990'lı yıllarda “PKK ile mücadele” kapsamında işkenceler yapıldığını, devlet eliyle cinayetler işlendiğini söyledi. Mehmet Ağar dahil olmak üzere pek çok kişi hakkında davalar açıldı, fakat bu davalar beraatla sonuçlandı.

Katiller yeniden yargılanır mı?

Bugüne dek kontrgerilla cinayetlerine dair resmi belgeye ulaşılmamıştı. Cinayetlerden yargılananlar da buna güvenererek “delil yetersizliği”ni kullandılar. Şimdi ortaya çıkan resmi belge, bu kişilerin yeniden yargılanmasına zemin olabilir.

Aslında bizzat Çiller'in sözleri, cinayetlerin devlet eliyle işlendiğini ortaya koyuyordu. Sonrasında gelen itiraflar bu durumu destekler nitelikteydi. Örneğin Mehmet Eymür 10 Nisan 2015 tarihli duruşmada, Kürt işadamları ile ilgili listenin Mehmet Ağar ve İbrahim Şahin tarafından hazırlandığını söylüyor. Bu kişilerin ilk aşamada 29 kişi olduğunu, sonra 54 kişiye çıktığını bildiriyor ve çoğu öldürülen isimleri tek tek

sıralıyor. Geçtiğimiz yıllarda ifşa- atlarda bulunan mafya lideri Sedat Peker de sözkonusu “faili meçhul” cinayetlerin arkasında Mehmet Ağar'ın olduğunu söyledi. Fakat **bu itirafların hiçbiri, başta Ağar olmak üzere cinayetleri azmettiren ve işleyenlerin ceza almasını sağlayamadı.**

Yeni bulunan belge, hukuken yeniden yargılanmalarının yolunu açabilir. Ama biliyoruz ki, hukuk döneme-duruma göre değişen biçimlerde uygulanır. **Toplumsal mücadele yükselmediği sürece, devlet eliyle işlenen cinayetlerin, katliamların faillerinin ortaya çıkması ve gereken cezayı alması mümkün olmaz.** Dolayısıyla katillerin gerçek anlamda yargılanması, delillerin ortaya çıkmasından ziyade mücadelenin yükselmesiyle sağlanır.

Gerçekler illa ki bir gün açığa çıkar. Bu bazen bir tesadüf sonucu öğrenilse de, diyalektiğin “rastlantı-zorunluluk” ilkesi gereği er ya da geç ortaya dökülürler. Son örneğini Kürt işadamları cinayetlerinde yaşadığımız gibi, hiçbir suç sonsuza dek gizli kalmaz. Sonrası, buna uygun verilecek mücadeleye kalmıştır...

Celal Başlangıç yaşamını yitirdi

Gazeteci-yazar Celal Başlangıç, 3 Mayıs günü yaşamını yitirdi. Bir süredir Almanya'nın Köln kentinde kanser tedavisi görüyordu.

Celal Başlangıç, ezilen, sömürülen kesimlerin sorunlarını işleyen, devletin suçlarını ortaya döken bir gazetecilik örneği verdi. En bilineni; **Şırnak'ın Cizre ilçesinin Yeşilyurt Köyü'nde 1989 yılında askerlerin köylülere dışkı yedirdiği olayı gazeteye yazmasıdır.** O sırada Cumhuriyet gazetesinde çalışan Başlangıç, gazetenin bu haberi yayınlamaması üzerine istifa edeceğini söyleyerek, haberin manşetten girmesini sağlayabilmiştir. Kürt köylülerine ilk dışkı yedirme olayı değildir bu. Fakat üzerinden fazla zaman geçmeden yazılan ve uzun mücadeleler sonucu sorumlularının mahkum edildiği ilk olaydır. O yüzden **Genelkurmay tarafından “vatan haini” ilan edilmiştir** ve hakkında onlarca dava açılmıştır. Son olarak Özgür Gündem'le dayanışma amaçlı bir günlük “genel yayın yönetmenliği” yaptığı için 1 yıl 3 ay hapis cezası alır.

2017'de Almanya'ya gider ve bir daha Türkiye'ye dönemez.

O, kalemini satmayan gazetecilerdendi. En zor günlerde bile gerçekleri yazmaktan, söylemekten çekinmedi. Onun için hakkında davalar açıldı, cezalar verildi, “vatan hainliği” ile damgalandı. Nazım Hikmet'in çok güzel ifade ettiği gibi, her koşulda gerçekleri söylemekten korkmayanlar bu damgayı bir onur nişanesi olarak taşırlar ve “vatan hainliği”ne devam ederler, hala...

Celal Başlangıç'ı 68 yaşında, tam da “Dünya Basın Özgürlüğü Günü” gibi anlamlı bir günde kaybettik. Onun öldüğü gün **Türkiye “Basın Özgürlüğü Endeksi”nde 180 ülke arasında 158. sırada yerini aldı.**

Uluslararası Sınır Tanımayan Gazeteciler (RSF) Örgütü'nün her yıl yayınladığı endekste, 2024 yılında Türkiye, yine “çok vahim” kategorisi içindeydi. Onlarca gazetecinin tutuklanması ve cezasızlık gibi gelişmelerin Türkiye'yi “politik” faktörler bakımından en çok gerileyen ülkelerden biri haline getirdiği tespiti yapıldı. **Türkiye, AKP'nin işbaşına geldiği 2002 yılında, “basın özgürlüğü endeksi”nde 99. sırada bulunuyordu. 2016 yılından itibaren sürekli gerileyerek geçtiğimiz yıl 165'e kadar indi.** RSF'nin Türkiye temsilcisi Erol Önderoğlu *“Türkiye'de her üç ayda bir 200'den fazla medya temsilcisi mahkemeye çıkıyor, her üç ayda bir 10-15'i mahkum oluyor”* dedi.

Türkiye'deki gerici-faşist yönetimler her tür hak ve özgürlükler bakımından “en kötü” sıralarda yer alırken, buna karşı mücadele edenler hem insanlığın hem mesleklerinin onurunu koruyorlar.

Bunlardan biri de Celal Başlangıç'tı. Hakkında davalar açıldı, cezalar verildi ve en sonu ülkeye gelmesi bile yasaklandı. Ama haberlerini yaptığı halkı ve meslektaşları tarafından saygıyla anılacak.

Çorlu tren kazasında karar açıklandı

Tekirdağ'ın Çorlu ilçesinde 2018'de meydana gelen ve 7'si çocuk 25 kişinin hayatını kaybettiği, 328 kişinin yaralandığı tren kazasıyla ilgili davada karar açıklandı. Kararda, 4 kamu görevlisi taksirle ölüme sebep olmaktan tutuklandı.

"Karar olumlu, ancak eksik"

Dönemin TCDD 1 Bölge Müdürü Nihat Aslan 15 yıl; Bölge Müdürlüğü Halkalı 14'üncü Demiryolu Bakım Müdürlüğü'nde müdür olarak görev yapan Turgut Kurt 16 yıl 3 ay; TCDD 1'inci Bölge Müdürlüğü'nde Bölge Bakım Servis Müdürü Mümin Karasu 17 yıl 6 ay; Çerkezköy Yol Bakım ve Onarım Şefi Özkan Polat 13 yıl 9 ay ceza aldı ve tutuklandılar. Ayrıca görevli mühendisler de 9 ile 10 yıl arasında ceza aldılar.

Bu türden davalarda genellikle makinistler göstermelik biçimde tutuklanır, sonrasında onlar da serbest bırakılır, onlarca kişinin öldüğü tren kazaları, yıllarca uzatılarak unutturulur; sorumluların hiçbirini cezalandırılmadan davalar bitirilirdi. **Uzun bir sürenin ardından ilk defa doğrudan kamu görevlilerinin, TCDD müdürlerinin yargılanması ve ceza alması şaşırtıcıydı.** Aileler ve avukatlar, kararın "olumlu, ancak eksik" olduğu açıklamasını yaptı. Kazada 9 yaşındaki oğlu Oğuz Arda Sel'i kaybeden Mısra Öz, "yöneticiler yargılanmadığı sürece Çorlu tren katliamı davası kapanmaz" dedi; **dönemin TCDD Genel Müdürü İsa Apaydın ve sonrasında genel müdür olan Ali İhsan Ugun'un da yargılanması gerektiğini belirtti.**

Kaza değil katliam

8 Temmuz 2018'de Edirne'den İstanbul-Halkalı'ya gitmek için hareket eden, 362 yolcu ve 6 personelin olduğu tren, Çorlu'da raydan çıkarak devrilmişti. Bu yaşanan bir kaza değil, doğrudan devlet görevlilerinin sorumluluğunu taşıyan bir katliamdı.

İlk sorumlu, demiryollarında özelleştirme politikası izleyen Erdoğan hükümeti, Ulaştırma Bakanlığı ve görevlerini yerine getirmeyen TCDD genel müdürleriydi. Bu özelleştirmeler nedeniyle, rayların güvenliğinden sinyalizasyon sistemine kadar, hemen hiçbir konuda yeterli denetimler, gereken tamiratlar, zorunlu yenilemeler yapılmıyordu. Birleşik Taşımacılık Çalışanları Sendikası (BTS), katliamın hemen arkasından hazırladığı raporda, demiryollarında yaşanan sorunları açıkça anlatmıştı. Bu rapora göre;

Kazanın gerçekleştiği kemer tipi menfez 101 yaşında olup, kullanım ömrünü tamamlamış bir menfezdirdi. O gün yaşanan yoğun yağış,

menfezin altını boşaltmış, demiryolu yerden yüksekte-boşlukta asılı kalmıştı. Kaza, kaçınılmazdı.

Personel sayısını ve maliyeti azaltma sebebiyle, **yol kontrolü yapan yol bekçilerinin sayıları azaltılmış, mesai ücreti vermemek için hafta sonu çalışma kaldırılmıştı.** Kaza tatil günü meydana geldiği için, o gün yol kontrolü yapan bir personel yoktu. Bu nedenle yağın yağmurun sözkonusu menfeze verdiği zarar tespit edilemedi, kaza göz göre göre yaşandı.

Kazadan 17 gün önce, ödenek yetersizliği gerekçesiyle bakım ihalesi iptal edilmişti. Bu karar doğrudan TCDD yetkilileri tarafından alınmıştı.

1995 yılında Dünya Bankası finansmanı ile, demiryollarındaki personel sayısının yüzde 50 düşürülmesi, prestij trenleri dışında tren işletilmemesi "tavsiyesi" sözkonusuydu. **1 Mayıs 2013 tarihinde çıkartılan yasa ile demiryollarında özelleştirme, parçalanma süreci başlatılmış, bu yasa ile demiryollarının yapısı değiştirilmiş, "kamu hizmeti" statüsünden "kar eden kurum" statüsüne geçirilmişti.**

Özelleştirme politikaları sonucunda 2003 yılında TCDD personel sayısı yaklaşık 36 bin iken, 2017'de personel sayısı yaklaşık 18 bine indirilmişti. Keza teknolojiye ve bilime bütçeden kaynak ayrılması gerekirken, YHT (Yüksek Hızlı Tren) dışındaki diğer hatlar bakımsızlığa, çürümeye terk edilmişti.

"Personel azaltılması" politikası ise, liyakatli kadroların işten çıkartılıp yandaşların işe alınması biçiminde yürütüldüğü için, birikim ve tecrübe eksikliği de kazaların sebepleri arasındaydı.

6 yıllık mücadele

Bugün TCDD müdürlerinden bazılarının yargılanması ve ceza olarak tutuklanması, eksik de olsa bir başarı olarak kabul ediliyor. Ancak bu noktaya da kolay gelinmedi.

Oğuz Arda Sel'in annesi Mısra Sel ve ÇHD'li avukatlar başta olmak üzere, kazada yakınlarını kaybedenlerin 6 yıl süren mücadelesinin sonucudur bu. Bu mücadelede her mahkemede polis baskısı ile karşı karşıya kaldılar, Mısra Sel doğrudan hedef haline getirildi, hakkında cumhurbaşkanına hakaret, mahkemeye hakaret gibi suçlardan davalar açıldı. Bütün bunlara rağmen yürütülen kararlı mücadele, kısmi cezaların gelmesini sağladı. TCDD üst düzey yetkilileri ve Ulaştırma Bakanlığı yetkilileri başta olmak üzere, diğer sorumluların yargılanması ise, bu mücadelenin daha da büyütülmesi ile mümkün olacaktır.

Gazi Mahallesi'nde tacizci Aziz Gıda önünde eylem

Gazi Mahallesi'nde 12 yaşındaki kız çocuğunu taciz eden Aziz Gıda'nın sahibi Azmi Savi'nin serbest bırakılması protesto edildi.

16 Nisan günü gerçekleşen olayda çocuğun durumu ailesine bildirmesinin ardından, ailesi Aziz Gıda sahibinden hesap sormak ve kamera kayıtlarını istemek üzere dükkana gitmişti. Tacizci ise "çocuk yanlış anlamıştır" diyerek olayı geçiştirmeye çalışmış, kamera kayıtlarının da silindiği ortaya çıkarılmıştı. **Ailenin polise suç duyurusunun ardından gözaltına alınan Azmi Savi, nöbetçi mahkeme tarafından serbest bırakılmıştı.** Savi'nin oğlunun, şikayetten vazgeçilmesi için para teklif ettiği, aile tarafından açıklandı.

Savi'nin serbest bırakılmasını protesto etmek için Sultangazi Kadın Dayanışması'nın çağrısıyla Aziz Gıda'nın bulunduğu sokakta 24 Nisan'da bir eylem yapıldı. Eylemde tacizcinin tutuklanması ve cezalandırılması istendi.

Saat 20'deki eylem öncesi Aziz Gıda'nın bulunduğu sokağa polis yığınağı yapıldı. **Tacizcinin dükkanını korumak için gelen polise rağmen, Gazi halkı çok kararlı davrandı. Eyleme katılan yüzlerce kişi de, etrafta toplanmış olan kitle de öfkeliydi.**

Polisin engelleme çabasına rağmen eylem Aziz Gıda'nın önünde yapıldı. "Çocuk istismarcılarını değil çocukları koruyun" pankartı açıldı. **Eylem, tecavüzcülerin, katillerin, çetelerin devlet tarafından korunduğu ve hiçbir ceza almadan serbest bırakıldığını belirten ajitasyon konuşmasıyla başladı.** "Susmuyoruz, korkmuyoruz, itaat etmiyoruz", "Gazi uyuma çocuğuna sahip çık", "Çocuk istismarını aklama, önle", "Susma haykır, çocuk istismarına hayır", "Çocuk istismarı politiktir", "Çocuk beyanı esas alınsın" sloganları atıldı.

Ardından yapılan açıklamada, devletin tecavüzcüleri, katileri koruduğu ve serbest bıraktığı, mahkemelerden ceza almadan çıktıkları vurgulandı. Bundan cesaret alarak kadınlara, çocuklara yönelik tecavüzlerin, katliamların arttığı, AKP döneminde cemaatler-tarikatlar eliyle toplumun dokusunun değiştirilmeye çalışıldığı vurgulandı. **Gazi Mahallesi'nde son dönemlerde meydana gelen kadın katliamlarının, çeteleşmenin, çocuk tacizlerinin artmasındaki en büyük sebebin devletin politikaları olduğu** belirtilirken, devletin İstanbul Sözleşmesi'nden çekildikten sonra daha da pervasızlaştığı söylendi.

Aziz Gıda sahibinin aileyi "biz güçlüyüz bize bir şey yapamazsınız" diyerek tehdit ettiği açıklanırken, tacizcinin derhal tutuklanması istendi. Ayrıca mahalleliye seslenilerek, tacizcilerin-tecavüzcülerin dükkanlarından alış-veriş yapılmaması, tüm ilişkilerin kesilmesi ve tecrit edilmesi istendi. Eylem atılan sloganlarla bitirildi.

Gazi Mahallesi Muhtarı Ümit Doğan'ın, eylemin çağrısını yaptığı için gözaltına alındığı ve ifade işlemlerinden sonra serbest bırakıldığı öğrenildi. Muhtar Ümit Doğan da eyleme katıldı. Aralarında PDD okurlarının da bulunduğu kurumlar, eylemde yerlerini aldılar.

8 Mayıs 1945- Kızıl Bayrak Berlin'de!

İkinci Emperyalist Paylaşım Savaşı, resmi olarak Almanya'nın Polonya'ya saldırmasıyla 1 Eylül 1939'da başladı. Hitler asıl hedefi olan Sovyetler Birliği'ne 22 Haziran 1941'de saldırdı. 8 Mayıs 1945'de Kızıl Ordu, Berlin'e sosyalizm bayrağını dikti ve insanlık tarihinin en kanlı savaşı, sosyalizm karşısında diz çöktü.

Kızıl Ordu, Berlin'in şehir merkezine kadar gelmişti. Hitler, 30 Nisan'da intihar etti, ancak Alman generaller, başta ABD olmak üzere emperyalistlerle anlaşma yapmak ve sosyalist SB'ye karşı savaşa devam etmek için hazırlık yapıyorlardı. Bu süre içinde Nazi generallerin ve Gestapo şeflerinin önemli bir kısmı ABD'ye teslim olmak için yarışa girmişlerdi.

Berlin'e ilk giren Sovyet ordusuydu, bu nedenle Naziler adına teslim anlaşmasının da SB ile imzalanması gerekiyordu. Naziler bu anlaşmayı, ancak Stalin'in zorlaması ve her türden manevralarını boşa çıkarması ile 7 Mayıs günü imzalamak zorunda kaldılar.

Ve 8 Mayıs 1945, insanlığın yüreğine savaşın bitimi, faşizmin yenilgi ve sosyalizmin kazanımı olarak kazandı. Ancak emperyalistlerin sosyalist SB'ye ve Stalin'e saldırıları bitmedi. Burjuvazinin ve tüm anti-ML akımların Stalin'e dönük iftira ve karalama kampanyalarının en önemli sebebi, Stalin'in faşizmi yerle bir etmiş olması ve tüm dünyada sosyalizmi kitleler için umut haline getirmesidir.

☆ 3 Mayıs 1962- Açlar Yürüyüşü yapıldı
Yapı-İş Sendikası'nın Ankara'da düzenlediği yürüyüş, işsizliği protesto amacı taşıyordu. 5 bin kadar işçi ve işsiz katıldığı yürüyüşte, Meclis hedeflendi ve polisle çatışma yaşandı. 300 kişinin gözaltına alındığı eylem, '60'lı yıllardaki yükselişin habercisiydi.

☆ 4 Mayıs 1937- Dersim katliamı başladı

☆ 5 Mayıs 1818- Karl Marks doğdu
Komünizm teorisinin mimarı ve örgütleyicisi olan Marx için, onun hep yanında olan yoldaşı Engels şöyle diyordu: "Marks, her şeyden önce bir devrimciydi. Kapitalist toplum ile onun yaratmış bulunduğu devlet kurumlarının yıkılmasına şu ya da bu biçimde katkıda bulunmak, kendi kurtuluş koşullarının bilincini, kendisine ilk onun vermiş bulunduğu proletaryanın kurtuluşuna yardımcı bulunmak, onun gerçek yönelimi işte buydu. Savaşım onun en sevdiği alandı. Ender görülür bir tutku, bir direngenlik ve başarı ile savaştı O."

☆ 5 Mayıs 1981- IRA militanı Bobby Sands ölüm orucunda öldü

İrlanda'nın bağımsızlığı için mücadele eden IRA militanı Bobby Sands ve arkadaşları, siyasi tutukluluk hakkı ve yaşam koşullarının iyileştirilmesi için ölüm orucuna başladılar. 217 gün süren eylemde, Bobby Sand ile birlikte 9 arkadaşı öldü. Eylem dışarıda da büyük bir kitle desteği aldı. Fakat "Demir Lady" lakaplı Thatcher Hükümeti geri adım atmadı. Baby Sans ve arkadaşlarının bu eylemi, tüm tutsaklara esin kaynağı oldu.

☆ 6 Mayıs 1972- Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan, Hüseyin İnan idam edildi

☆ 9 Mayıs 1974- Almanya'da Kızıl Ordu Fraksiyonu RAF liderlerinden Ulrike Meinhof, Stutgard'daki hücrelerinde öldürüldü

☆ 11 Mayıs 2013- Reyhanlı'da İŞİD katliamı gerçekleşti.

☆ 13 Mayıs 1974- Kürt kadın savaşı Leyla Qasım, Irak Baas rejimi tarafından katledildi.

☆ 13 Mayıs 2014- Soma katliamı
Soma'da maden ocağında meydana gelen patlamada 301'den fazla madenci hayatını kaybetti. Bu katliam, devlet-sendika-patron işbirliği ile oluşturulan güvencesiz çalışma koşulları altında gerçekleşmişti.

☆ 17 Mayıs 2002- Büyük halk ozanı Aşık Mahzuni Şerif öldü

☆ 17 Mayıs 1982- Diyarbakır cezaevinde Dörtler'in gecesi
12 Eylül sonrası Diyarbakır zindanındaki insanlık dışı uygulamaları protesto etmek için dört PKK'li tutsak, Ferhat Kurtay, Mahmut Zengin, Necmi Öner ve Eşref Anyık, 17 Mayıs gecesi, bedenlerini ateşe verdiler.

☆ 18 Mayıs 1973 - İbrahim Kaypakkaya işkencede katledildi.

TKP-ML'nin kurucusu ve önderi İbrahim Kaypakkaya, Vartınik'te yaralı olarak yakalandıktan sonra, Diyarbakır Cezaevi'nde gördüğü işkencelerle katledildi. Mao'nun fikirlerinden etkilenen

Kaypakkaya, devrimin "kıyın şehri kuşatması" ile başlayacak "halk savaşı" stratejisiyle gerçekleşeceğini savundu. Kemalizmi mahkum eden görüşleri, döneminin ilerisindeydi. Bugün hala devletin Kaypakkaya pankartlarına saldırısında bunun rolü büyüktür. Keza çok vahşi işkencelere maruz kalmasına rağmen büyük bir direniş sergilemiştir. Kaypakkaya'nın adı "işkencede ser verip sır vermemek"le özdeşleşti. İhtilalci komünistler 12 Eylül yıllarında işkencehanelerde direniş destanları yazarak Kaypakkaya'nın bu mirasını sahiplendiler ve ileriye taşıdılar.

☆ 19 Mayıs 1895- Kübalı devrimci ve şair Jose Marti öldürüldü

Küba'nın İspanya'ya karşı bağımsızlık mücadelesinin simgesi olan Jose Marti, aynı zamanda "partili sanatçı"dır. "Aynı yalnızlıkla ölmek isterim" şiiri ülkemizde en çok bilinen şiiridir.

☆ 31 Mayıs 1971- Nurhak Direnişi

20 kişilik THKO grubu, Malatya-Kürecek'te bulunan ABD radar üssüne saldırı düzenlemek üzere hareke geçtiler. Askerler tarafından kuşatılınca girdikleri çatışmada THKO önderlerinden Sinan Cemgil, Kadir Manga, Alpaslan Özdoğan şehit düştü.

☆ 31 Mayıs 2013- Türkiye'nin en büyük halk hareketi olan Haziran Ayaklanması başladı.

Mayıs ayında şehit düşen ihtilalci Komünistler

☆ 21 Mayıs 1980- Serdar Yılmaz

İşçi ve emekçilerle ilişkileri ve onları örgüte kazandırmasıyla öne çıkan, örnek bir yaşam süren Serdar, Kartal'da yıldırım düşmesi gibi talihsiz bir olayla aramızdan ayrıldı.

☆ 18 Mayıs 1976- Fevzi Aslansoy

12 Mart sonrası Ankara öğrenci gençlik hareketinin önde gelen militanlarından. Onun bu karakterini iyi bildiklerinden, polis ile sivil faşistler işbirliği içinde kurdukları kalles bir pusuda onu kurşunlayarak öldürdüler.

“3 Cisim Problemi” dizisi ne anlatıyor

Netflix'in yayınladığı “3 Cisim Problemi” adlı dizi üzerinden epeyce tartışma yürütüldü. Daha yayınlanmadan önce, “Game of Thrones” dizisinin yaratıcılarının imzasını taşıması, her bölüm için yaklaşık 20 milyon dolar harcandığı türünden haberler, beklentiyi epey yükseltmişti. **Türkiye’de ise asıl olarak, “dünyayı uzaylılardan kurtaracak ekibin” içinde bir PYD’li komutan olmasıyla öne çıktı.** Sonuçta, klasik Netflix ve Hollywood klişelerinin, Çin ve sosyalizm düşmanlığı ile birleştirildiği, vasat bir dizi çıkmış ortaya.

Çinli yazar Liu Cixin’in aynı adlı 3 ciltlik kitabının uyarlaması olan dizi, öncelikle “nitelikli bir bilim-kurgu” seyirliği vadediyor. Son dönemde fizik, uzay, paralel evren, kuantum dolanıklığı, sicim teorisi gibi konular, popüler kültürün unsurlarına dönüşmüş durumda. **Eskiden sadece bilim insanlarının konuşabildiği bu konular, artık çok daha geniş kesimlerin sohbetlerinde yer alabiliyor; konuyla ilgili, ama daha popüler-magazinel bir dille yazılmış makaleler daha yaygın okunabiliyor.** İnsanın en temel özelliklerinden biri olan “merak” duygusu, kendi dünyasının, evreninin, yaşam-alanının sınırlarını ve ötesini de merak etmesini getiriyor.

Dizi ile ilgili yapacağımız olumlu değerlendirmeler de burada bitiyor zaten. Bundan sonrası, bilim-kurgu sosuna bulanmış, tipik Amerikan tarzı...

Tutarsızlıklar ve klişeler zinciri

Dizi, ünlü fizikçi Stephen Hawking’in uzaylılarla ilişki kurulmaması konusundaki uyarılarını çıkış noktası alıyor. Hawking, 2015 yılında yaptığı bir konuşmada, “uzaylıların arkadaş canlısı olmayabileceğini” söylemiş, uzaylıların bizden çok daha güçlü olabileceğini ve “bizi bakterileri gördüğümüzden çok daha değersiz görebileceklerini” ifade etmişti. “Tarihe bakarsanız, gelişmiş teknolojilere sahip medeniyetler ile ilkel teknolojilere sahip olanlar arasındaki karşılaşmalar, daha az gelişmişler için hep kötü gitmiştir” diyen Hawking, uzaylıların dünyaya gelmesinin, İspanyollar Amerika kıtasına ayak bastığında yerli kabilelerin yaşadıklarından çok daha korkunç bir son yaratabileceği ihtimali konusunda uyarıyordu.

Dizi tam da bu teori üzerinden başlıyor. Çin’deki bir uzay istasyonundan gönderilen sinyaller; üç güneşli bir sistem içinde yer alan ve bu üç güneşin kütleçekim etkisi nedeniyle gezegenleri yokolmakta olan Santi halkının dikkatini çekiyor. Santiler dünyaya yerleşmek için yola çıkıyor ve dünyadaki işbirlikçileri ile yaptıkları konuşmalar üzerinden, dünyadaki insanların “böcek” kadar değersiz olduğuna ve yok edilmesi gerektiğine karar veriyorlar.

Saçmalıklar zinciri, bu ilk halkada başlıyor. Çin’den gönderilen mesajı gören bir Santi, insanların kendileriyle kesinlikle iletişime geçmemeleri, yoksa zarar görecekleri konusunda

uyarıyor. Oysa **üzerinde yaşadığı gezegen yok olduğu için hayatta kalma savaşı veren bir canlının doğal tepkisi, öncelikle kendi yaşamını kurtarmak olur; çünkü başka bir**

çaresi yoktur. Bir Santi’nin bu olanağı (dünyaya göç etme ve hayatta kalma ihtimalini) reddetmesi, tam bir mantıksızlıktır.

Ardından Santilerin bir filoyla yola çıktığını ve dünyaya varmalarının 400 yıl süreceğini öğreniyoruz. İnsanlar da bunun üzerine “hemen” harekete geçiyorlar, milyon dolarlık bağışlarla fon oluşturuyorlar, Santileri engellemek, ya da geldikleri koşulda onlarla savaşmak için hazırlıklara başlıyorlar.

400 yıl sonra yaşanacak bir felaket için! Bugünden hazırlanıyorlar!

Kapitalizmin ruhuna aykırı bir iddiadır bu. Kapitalizmin temelini oluşturan “azami kar yasası” uzun vadeli planları değil, verili durumu esas alır. Bir müteahhit bir bina inşa ettiğinde, daireleri satar, parasını alır ve arkasını döner gider; yeni para kazanma kaynakları oluşturmuyorsa, binaya dair aksaklıkların hiçbirini umursamaz. Örneğin “Türkiye bir deprem ülkesi” olduğu halde, depreme dayanıksız binlerce gökdelen yapılabilmektedir. Bırakalım 400 yılı, 4 yıl sonrası bile umurunda değildir! Onu sadece o anda elde edeceği kar ilgilendirmektedir. Yine bir Amerikan filmi olan “Yukarı Bakma- Don’t look up” filmi, bu gerçeği çarpıcı biçimde hikayeleştirmiştir. O filmde, bilim-insanları dünyaya bir göktaşının yaklaştığını ve bu çarpma ile dünyanın yokolacağını tespit ederler. Bu durumu yetkililere anlatma çabaları tam bir umursamazlıkla karşılanır. En sonunda göktaşı artık gökyüzünde çıplak gözle görünür hale geldiğinde bilim insanı “*yukarıya baksanız göreceksiniz*” diye son kez uyarıya çalışır. Aldığı cevap “*yukarı bakma o zaman*” olur. Yani **dizide Santilerin gelmesiyle dünyada insanlığın “böcek gibi” yok edilmesi ihtimali, eğer 400 yıl sonra gerçekleşecekse, egemen sınıfların ve devletlerin şimdiden büyük bir panikle hazırlıklara girişmesi, tümüyle gerçek dışıdır.**

Dizideki karakterler ise fazlasıyla klişedir. Mesela uzaya bir “insan beyni” gönderilmesi planlanır. Beyin çıkartılıp uzay aracına konacağı ve plan başarısız olursa dünyaya geri dönemeyeceği için, “ölmek üzere” olan bir insana ihtiyaçları vardır. Ne tesadüf ki, tam da bu projeyi yürüten kadının yakın arkadaşı ve bu kadına aşık olan adam, bir kanserin son evresindedir ve aşkından habersiz kadının projesi başarılı olsun diye, hemen gönüllü olur.

Mesela dizinin son bölümünde dünyayı koruyacak üç kişilik ekibin içine, kendi bilgisi ve onayı alınmadan dahil edilen bilim insanı, bütün Hollywood kurtarıcı-kahraman klişelerini üzerinde taşımaktadır: İlk bakıldığında gevşek-aylak-boşvermiş özellikleri nedeniyle bu zor görevi yerine getireceği izlenimini oluşturmaz; zaten istekli de değildir; ilk tepkisi görevi reddetmek olur; sonrasında olaylar onu zorunlu kılar. Belli ki zaman içinde (dizinin 2. sezonunda) bu görev ve tam da en uygun kişi olduğunu kanıtlayacaktır!

Dizinin en çok tartışılan yanlarından biri, **dünyayı kurtarmak için seçilen 3 kişiden birinin “Rakka’da IŞİD’e karşı yürütülen savaşın komutanı, asimetrik savaş uzmanı” bir kadın olmasıydı.** Şoven bir yaklaşımla, “Kürt bir kurtarıcı”yı reddedenler az değildi. Bu şoven-ırkçı değerlendirmeye elbette katılmıyoruz. Siyasal bir yaklaşımla, iki soruyu da sormadan edemiyoruz. **Birincisi, neden bir “Kürt komutan” dahil edildi diziye?** Belki ABD’nin bundan sonra Kürt hareketiyle daha fazla işbirliği niyetinin ifadesi olarak (mesela İsrail’in Gazze çıkmazından kurtulması için başlatılacak bir “İran savaşı”nda Kürt hareketinin desteğine ihtiyaç olması); belki de 1990’lardan bugüne kadar yapılmış bütün işbirliklerine rağmen, Kürtlere verdiği sözleri tutmamanın telafisi olarak... (Barzani’nin 1992’den bu yana sistematik desteği, 32 yıldır bir Irak Kürt devletini getirmedir. Keza PYD’nin ABD’nin çıkarları doğrultusunda Suriye savaşının bir parçası olması, ABD’nin Afrin’i Türkiye’ye vermesini engellemedi...) **İkincisi, bu kişi neden “Kobane’deki savaşın komutanı” değil de “Rakka’daki savaşın komutanı” olarak tanıtıldı?** Cevabını da verelim: Kobane’deki savaş, PYD-YPG’nin IŞİD’e karşı kendi olanaklarıyla yürüttüğü çok önemli bir savaştı ve zafer “ABD’ye rağmen” elde edilmişti; Rakka’da ise IŞİD’le son derece sınırlı çatışmalar yaşandı. Rakka’nın asıl özelliği, bir Kürt kenti olmadığı halde, doğrudan ABD’nin isteği üzerine YPG’liler kente girerken, IŞİD’in doğru düzgün savaşmadan araçlara binip kentten ayrıldığı bir hareket olmasıydı.

Çin sosyal emperyalizmi ve Kültür Devrimi

Gelelim diziye ilişkin bu yazıyı yazmamıza vesile olan asıl unsura. Dizi, bilim-kurgu bir anlatıda hiç gerekmediği halde, Çin Devrimi sonrasında yapılan hataları, kendisine fon yapıyor. Hatta basit bir “fon” olarak da değil, dizinin temel akışının parçası olarak kurguluyor.

Anlatıya göre, uzaylıları dünyaya davet eden kadın, Kültür Devrimi sürecinden büyük zarar görmüş bir bilim insanı. **Kültür Devrimi’nin bir parçası olarak, babası tıpkı diğer bilim insanları gibi yargılanıyor, suçlanıyor, binlerce kişinin önünde hakaretlere uğrayarak görüşlerinden vazgeçmesi dayatılıyor; bilimden ayrıldığı için dövülerek öldürülüyor.** Zaten bu baba dışında, Çin’de yaşayan herkes “düşman”! Kadının babası böyle öldürülürken, yine bir bilim insanı olan annesi, iktidara biat etmiş; üstelik işkence gören babayı eleştiriyor ve onun da biat etmesini istiyor. Babası öldüğü, annesi dönemlik yaptığı için yapayalnız kalan kadın, yıllarca işkence görüyor, hapiste kalıyor; babasının arkadaşlarını suçlayan

ifade vermediği için ayrıca baskı ile karşılaşılıyor. Bir biçimde uzay istasyonunda çalışmaya başladığında, kendisine yakın davranan, bu nedenle dost olduğu çalışma arkadaşı, onun fikrini çalarak üstlerine kendi görüşü gibi anlatıyor. **Çevresinde güveneceği kimse olmadığını gören kadın da, “uzaylılar gelsin dünyayı yoketsin” diye, onlara mesaj gönderiyor.** Sonrasında zaten İngiltere'ye gidiyor ve uzaylıları karşılamak-işbirliği yapmak üzere kurulan örgütün önderliğini yapıyor.

Kültür Devrimi, Çin'de devrim sonrasında en tartışmalı dönemlerinden biridir; ancak “sosyalizm”le bir ilgisi yoktur. Zaten Çin Devrimi, sosyalist bir önderlikle değil, küçük-burjuva devrimciliği ile gerçekleştirilmiş bir köylü devrimidir; demokratik devrimden sosyalizme geçmemiştir. Üç Dünya Teorisi gibi (proletaryanın burjuvazi ile sınıf uzlaşmasını dünya ölçeğine uyarlayan bir teori) ideolojik savrulmaları, tarihindeki Konfüçyüsçü felsefeden esinlenen yönleriyle, devrim sonrası yanlış bir rotaya girmiştir. Buna karşın 1949'da gerçekleşen Çin Devrimi, kitlelerin yaşam koşullarında belirgin bir iyileşme, refah ve eğitim düzeyinde artış sağlamıştır. Fakat Stalin'in ölümü sonrasında Sovyetler Birliği ile kurulan dayanışma ilişkisi de bozulmuş, Çin'in kapitalizme ilerleyişi hız kazanmıştır.

Bu süreçte “Büyük İleri Sıçrayış” (1958-61) ve “Kültür Devrimi” (1966-71) adı verilen iki önemli dönem sözkonusudur. Bu kampanyalar, “Çin devriminin güçlenmesi” olarak tanımlanarak birlikte, özünde Mao'nun, parti içindeki hiziplere karşı yürüttüğü iktidar mücadelesidir. Batılı emperyalistler, bu kampanyalara (özellikle Kültür Devrimi'ne) saldırıya geçmiş, sosyalizmi (ve asıl olarak da Çin Devrimi'ni) karalamak için üzerinde pervasızca tepinmiştir. Aydın ve yöneticilerin itibarsızlaştırılması, profesörlerin madenlerde ya da tarlada çalışmaya gönderilmesi, ülkenin dört bir tarafında Mao'ya bağlılık yeminlerinin edilmesi gibi unsurlardan ibaret bir Kültür Devrimi anlatısı, Batılı emperyalistlerin en sevdiği demagoji unsurlarına kaynaklık etmektedir. Elbette Mao'nun gücünü pekiştirmek ve rakiplerini etkisizleştirmek için yapılan bu tür uygulamaların savunulacak yanı yoktur, bunların sosyalizmle bir ilgisi de yoktur. Ancak **Kültür Devrimi bunlardan ibaret değildir.**

En başta, müthiş bir eğitim seferberliği sözkonusudur. Ülkenin dört bir yanına sayısız tiyatro, eğitim ve propaganda araçları ulaştırılmış, bu durum kitlelerde bir aydınlanma sürecini tetiklemiştir. **Kentlerdeki öğrenciler ülkenin en ücra-geri kalmış köşelerine, bir ila üç yıl kalmak üzere gönderilmiş; bu bölgelere devrimin propaganda ve uygulamalarını taşırken, kendileri de halkı daha yakından tanıma, halkın sorunlarına vakıf olma şansını elde etmişlerdir. “Her köye yüksek demir fırınları kurmak” gibi imkansız, başarısız ve sonuçsuz maceralar da bu dönemin eseridir.** Her köye böyle yüksek teknoloji kullanan bir üretim merkezi kurmak elbette mümkün değildir; ancak bu çaba, yoksul köylü kesimlerde bile sanayi üretimine, yüksek teknolojiye, mühendisliğe ilgiyi artırmış, **sonrasında Çin'in yaşadığı hızlı sanayi-teknoloji atılımlarında bu altyapının büyük etkisi olmuştur.** Keza Mao'nun rakiplerinin etkisini zayıflatmak için, yoksul halkı “ülkenin sahibi” olarak tanımlamasının getirdiği özgüven ve sahiplenme de, dünyanın en yoksul ülkelerinden olan Çin'in hızlı kalkınmasının, güçlenmesinin unsurlarından biri olmuştur.

Bir taraftan Mao karşıtı hiziplerin sabotajları, diğer taraftan yaşanan ağır kıtlık dönemi, Kültür Devrimi'nin “başarısızlık” olarak tarihe geçmesine neden oldu. Daha önemlisi, emperyalistlerin sosyalizme saldırmak, sosyalizmi karalamak istediği her kesitte ellerinde hazır bir malzeme olmasını sağladı. “3 Cisim Problemi” dizisi de bu fırsatı kaçırmıyor; “Kültür Devrimi”ni, uzaylıların dünyayı istila etmesinin “tek sebebi” olarak kodluyor.

Elbette Çin'e karşı genel olarak varolan bu düşmanlığın bu dönemde daha fazla ve vurgulu ifade edilmesinde, ABD'nin son dönemdeki strateji belgelerinde “asıl rakip” olarak Çin'i tanımlaması önemli bir rol oynuyor. **Çin emperyalizmi bugün ABD emperyalizminin dünya hegemonyasını sarsacak bir güce eriştiği, ABD'nin savaş ve sömürü politikalarını çeşitli biçimlerde darbelediği için, daha fazla hedefe çakılıyor.** ABD, Çin'e dönük çeşitli ekonomik-siyasi girişimlerde bulunurken, “Çin düşmanlığı” propagandası da buna eşlik ediyor.

Netflix'in böyle bir dönemde bu diziyi fazlasıyla şişirerek yayına sunmasındaki hedefi, asıl buralarda aramak gerekiyor.

Avrupa'da göçmenlere baskılar

Son günlerde AB ülkelerinde, özelde Fransa'da politik sürgünler, göçmen işçi ve emekçilerin yasal olarak elde ettikleri oturma hakları ve birçok sosyal yardımları, gizli-sinsi politikalarla gaspediliyor.

“Batılı demokrasiler”in sembol ülkeleri olarak ilk sıralarda yer alan **İsviçre, Fransa gibi ülkeler, göçmen ve mültecilere oturma haklarını zaten çok zor veriyorlar; hatta çoğu zaman polisiye baskılar gündeme geliyor.** Politik nedenlerle bu ülkelere yerleşenler, 10 yıllık oturma hakkı elde edip bu süreyi doldurduktan sonra, süreyi yenilemekte büyük zorluklar yaşıyorlar. Süreyi uzatma başvuruları zamana yayılıyor, engeller çıkartılıyor; bu süreçte çeşitli ekonomik zorluklar yaşatılıyor. Bir taraftan **oturma izninin uzatılması ihtimali bir tehdit gibi baş üstünde sallanırken, bu süre içinde ekonomik yardımların, sosyal hakların kesilmesi ya da azaltılması, günlük yaşamı idame ettirmeyi bile olanaksız hale getiriyor.** Kişiler bu zorluklarla boğuşurken, politik faaliyetlerden uzak kalacağı umuluyor.

Politik sürgünler ve göçmenler, ülkelerin yaşadıkları ekonomik-siyasi sorunların sebebi ve sorumlusu değildir. Ancak özellikle emperyalist ülkelerde son dönemde giderek artan biçimde daha fazla hedefe çakılmaktadır. Yönetim krizlerini, mülteciler ve göçmenleri hedef göstererek hafifletmeye çalışıyorlar. Zaten çok zor koşullarda ve ağır sömürü altında yaşayan bu kesimlerin geçici oturma ve çalışma haklarının gaspedilmesi, sudan bahanelerle bu hakların iptal edilmesi, artık sistematik bir hal almıştır. Son dönemde fiilen uygulanmakta olan bu hak gasplarını, yasalarla da kalıcı hale getirmeye çalışıyorlar. Önümüzdeki dönemde bu saldırıların artacağını görmek zor değil.

Fransa'da son yıllarda çok önemli hak gaspları sözkonusu. Yeni emeklilik yasasının yürürlüğe girmesi ile emeklilik yaşınının 65'e çıkartılması zaten büyük bir sorun. Yanısıra **büyük işyerleri ve çalışma koşulları yeterli denetime tabi tutulmadığı için, insanlar sağlıksız ortamlarda, güvenlikten uzak ve uzun saatlerde çalışmaya zorlanıyor.** Hastalık sözkonusu olduğunda, birçok ilaç devletin ödeme listesinden çıkarılmış durumda, hastanın karşılaması gerekiyor artık. Yaşlıların sosyal yardımları ve hakları ise, çok daha fazla kırılmış ve gaspedilmiştir.

Politik nedenlerle Avrupa ülkelerine gelen ve uzun zorluklarla oturma elde eden, ya da oturma almak için başvuruda bulunan göçmenlere dönük parasal ve sosyal yardımlar, yasal bir hak olmasına rağmen çeşitli biçimlerde ihlal ediliyor.

Fransa'da işçi statüsünde oturma hakkı elde edenlerin oturma süreleri, dil bilme, çalışma zorunluluğu ve entegre olma durumlarına göre yeniden değerlendiriliyor. Daha kötüsü, aile fertlerinden birilerinin suç işlemesi, kamu malına zarar vermesi gibi durumlar bile, oturma hakkını gaspedip, sınırdışı etme sebebi yapılabiliyor. Yine politik göçmenlerin oturma almak için zorunlu başvuruları internet üzerinden yapılması isteniyor. Bu ise uzun günlere yayılıyor, daha ilk günlerden bu kişiler üzerinde yılgınlık oluşturuluyor; sonuçta her türlü sosyal yardıma kavuşmaları engellenip ekonomik-toplumsal sorunlarla karşı karşıya bırakılıyorlar. Keza bu başvuruların cevap süreleri zamana yayılarak çalışma hakları ihlal edilirken, ekonomik sorunlarla birlikte kaçak, güvencesiz işlerde çalışmaya zorlanıyorlar. Politik faaliyetlere katılmaları da engelleniyor.

Barıştan, kardeşlikten, dayanışmadan dem vuran ve sözümona demokratik yasalarla yönetilen ülkelerde dahi, **politik göçmenler, kendi ülkelerinde olduğu gibi bu ülkelerde de muhalif güçler statüsünde görülüp, her türlü ırkçı- faşizan saldırılarla da karşı karşıya kalıyorlar; üstüne bir de sudan sebeplerle sınırdışı edilip geldikleri ülkelere iade edilme tehdidini yaşıyorlar. Bu tehdit son dönemde çok daha yoğunlaştı.**

Bu anlamda uluslararası anlaşmalar yok sayılıp, göçmenlerin yaşamsal hakları ihlal edilmekte, can güvenlikleri tehlikeye atılmaktadır. Bu durumdan Türkiyeli ve Kürdistanlı devrimci ve yurtseverler doğrudan etkileniyor ve insanlıkdışı uygulamalarla karşı karşıya kalıyorlar.

Son bir ay içinde Fransa'da 3 Kürt yurtsever genç, oturma başvuruları çeşitli bahanelerle iptal edilip Türkiye'ye teslim edildiler. Bu saldırının daha da büyüyeceği görülüyor.

ABD üniversitelerinde Filistin'le dayanışma eylemleri yayılıyor.

ABD'de ilk olarak Columbia Üniversitesi'nde başlayan Filistin'le dayanışma eylemi, polisin saldırısına uğramıştı. Bunun üzerine birçok üniversitede bu saldırı protesto edildi ve eylemler yaygınlaştı.

İsrail'in Gazze saldırısına ve ABD'li şirketlerin bunu desteklemesine karşı çıkan öğrenciler ve öğretim üyeleri, üniversite kampüslerinde kamp kurarak, işgal ve açlık grevleri yaparak eylemlerini sürdürüyorlar.

ABD'de üniversite eylemleri, en yaygın haliyle ABD'nin Vietnam'a saldırısına karşı gerçekleşmişti. 1960'ların sonunda artan asker ölümleri üzerine ABD'de "askere gitme" eylemleri başlamıştı. O yıllardan sonra

ABD'de ilk kez bu kadar yaygın üniversite eylemleri görülüyor.

140 üniversitede devam eden eylemlerde 2000 den fazla kişi gözaltına alındı. Ama eylemler Avrupa'daki üniversitelere de sıçrayarak dalga dalga büyüyor...

*Bir tabiat katmanına değildir savaş,
darıysa bir armanın gibi verilemez ölümü
Savasa karşı bir şey için
Katillerin önüne dikilmek gerek.
Hayır yasatacağız! - demek,
İndirin vurunuzunuzu vurulların!
Kavlece mümkün olacak, savası önlemek*

*İlkineyi tutmuşlar diye savaşı basarı
Korkunc oyunları, davranışlarını!
Biz milyonlarca kişi
Savası veter müviz?
Buna sen bileceksin!
Buna biz bilecek, bir seçeceğiz!*

